Programul Electoral

/pas/

UE 2028

Programul electoral al Partidului Acțiune și Solidaritate pentru alegerile parlamentare din **28 septembrie 2025**

CUPRINS

Introducere	3
I. Cinci obiective strategice	4
II. Economie și măsuri fiscale	7
III. Programul de Creștere Economică UE	13
IV. Educație și cercetare	15
V. Infrastructură	22
VI. Diaspora	25
VII. Tineret	28
VIII. Sport	30
IX. Protecție socială: grijă pentru fiecare	34
X. Sănătate	37
XI. Justiție	41
XII. Cultură	43
XIII. Agricultură	45
XIV. Mediu	47
XV. Reintegrarea țării	49
XVI. Energie	51
XVII. Politică externă – securitate prin diplomație	54
XVIII. Chișinău și dezvoltare urbană	56
XIX. Modernizarea serviciilor publice și a interacțiunii între stat și cetățean	59
XX. Primele 10 acțiuni în primele 100 de zile	61
XXI. Ce se va întâmpla cu Moldova dacă partidele anti-europene preiau puterea	62

INTRODUCERE

Alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025 vor fi cele mai importante de la independență încoace. Am mai auzit cu toții acest lucru și înainte, dar în această toamnă Moldova se află la o răscruce unde fie aderăm la Uniunea Europeană în următorii 4 ani și asigurăm dezvoltare și pace, fie dăm cu piciorul riscând să pierdem tot la ce am muncit cu greu, ratând pentru multe decenii șansa generației noastre de a adera la UE și lăsând țara pe mâna celor care au sărăcit-o și îngenuncheat-o de-a lungul timpului.

În pofida unei perioade extrem de tulbure, cu război la frontieră și mișcări geopolitice fără precedent, Partidul Acțiune și Solidaritate, alături de Maia Sandu, a reușit să păstreze pacea, să apropie țara de Uniunea Europeană și să fie mereu alături de oameni.

În perioada guvernării PAS, am început să facem ordine și am reușit să punem țara pe DIRECȚIA CORECTĂ! În 4 ani de guvernare, **Partidul Acțiune și Solidaritate** a îndeplinit cea mai mare parte din angajamentele și promisiunile asumate. Am reușit în pofida unui context de crize externe fără precedent și a experienței devastatoare a guvernărilor anterioare care se ghidau, în primul rând, de furtul banilor publici.

Am promis că vom scoate țara din izolare internațională și am reușit! Niciodată în istorie Republica Moldova nu s-a bucurat de atâția prieteni și de atâta susținere la nivel internațional. **Mai mult de atât, am obținut ceea ce nu a reușit nimeni până la noi, suntem țară-candidat și am deschis negocierile de aderare la Uniunea Europeană.** Am promis pensie minimă de 2.000 de lei, iar astăzi aceasta depășește 3.000 de lei. Am promis investiții fără precedent în proiecte de drumuri, apă și canalizare - nu doar am realizat, dar am creat și condițiile necesare pentru ca aceste finanțări să crească și mai mult, cu suportul familiei europene.

Mai mult, în doar câteva luni de la câștigarea alegerilor prezidențiale din 2024, guvernarea a îndeplinit o mare parte din obiectivele setate în Planul pentru Moldova, prezentat de Maia Sandu în campanie: alimentație gratuită în școli, adaos lunar de 3.000 de lei pentru tinerii care se angajează pentru prima dată la un loc de muncă, pensia minimă de 3300 de lei pentru pensionarii cu stagiu de cotizare mai mare de 40 de ani, alocarea a 8 miliarde de lei prin Bugetul PLUS pentru proiecte de infrastructură și ajutor direct cetățenilor.

Știm că s-au comis și greșeli, am avut de luat decizii foarte complicate, uneori întârziate - dar mereu am acționat cu grijă pentru oameni și dragoste pentru țară.

Doar cei care nu fac nimic nu greșesc. Având în vedere perioada prin care am trecut, am fost nevoiți să învățăm din mers, să ne adaptăm crizelor, să corectăm erorile, să devenim mai buni în tot ce facem. **Partidul Acțiune și Solidaritate** a rămas fidel valorilor sale și

dorinței sincere pentru un viitor mai bun pentru toți copiii noștri, un viitor mai luminos și prosper pentru Moldova.

Credem cu fermitate că avem datoria să continuăm pe drumul corect, pe drumul european, iar acest program trasează obiectivele și descrie acțiunile propuse pentru următorii 4 ani. Acest document a fost elaborat în baza discuțiilor sincere cu cetățenii, zeci de mii de chestionare și multiple evenimente tematice cu participarea a sute de oameni ne-au ajutat să stabilim aceste obiective concrete și relevante pentru fiecare.

Acest program și obiectivele noastre pot fi realizate doar dacă PAS va câștiga aceste alegeri și vom obține majoritatea parlamentară.

Avem datoria să protejăm Moldova de orice pericol și să ducem țara noastră în Uniunea Europeană. Nu avem dreptul în fața copiilor noștri să lăsăm Moldova pe mâna alternativelor lui Putin, care vor să captureze țara și s-o dea pe tavă stăpânilor lor.

Am pus bazele dezvoltării și am pornit în direcția corectă - aderarea la Uniunea Europeană. Niciodată Republica Moldova nu a fost mai aproape de a transforma acest vis al părinților noștri în realitate. Mai avem mult de muncit, chiar dacă destinația este aproape. De aceea este nevoie să continuăm cu aceeași determinare și încredere. Iar la moment, în Republica Moldova nu există o forță politică mai determinată și mai bine pregătită pentru a duce la bun sfârșit procesul de aderare la Uniunea Europeană decât PAS.

Mergem în direcția corectă - UE, pace, dezvoltare!

CINCI OBIECTIVE STRATEGICE

1 Semnarea tratatului de aderare la UE până în 2028, înainte de finalul celui de-al doilea mandat al președintei Maia Sandu

Ce am făcut până acum? Datorită reformelor și eforturilor diplomatice ale Maiei Sandu și Guvernării PAS, Republica Moldova a devenit în timp record țară candidat și am început negocierile de aderare la Uniunea Europeană.

Cum vom realiza obiectivul? La nivel diplomatic, vom menține relațiile excelente cu UE și principalii parteneri, totodată vom continua să dezvoltăm relații de prietenie și cooperare cu fiecare stat membru. La nivel tehnic, vom menține prioritatea absolută pentru alinierea la cadrul normativ și standardele europene.

Ce riscă să piardă Moldova? O guvernare anti- sau pseudo-europeană ar putea pierde suportul și încrederea de care a ajuns să se bucure țara noastră. Țările europene nu vor discuta cu politicieni care susțin războiul din Ucraina, care sunt sub sancțiuni, sunt interzișii în spațiul Schengen sau care au protestat împotriva UE. Tot ce am obținut până acum poate fi pierdut, inclusiv ar putea fi suspendat regimul liberalizat de vize cu Uniunea Europeană, dacă țara noastră va deveni un factor de instabilitate. Republica Moldova ar redeveni o zonă gri, o zonă de risc și insecuritate regională în care investițiile străine nu vor mai veni. Țara ar intra în probleme economice grave, inclusiv cu probleme la plata pensiilor, salariilor etc.

2 **Dublarea veniturilor populației active** (salariați în mediul privat, profesori, medici, polițiști, liber-profesioniști și mulți alții)

Ce am făcut până acum? În ultimii 4 ani, veniturile cetățenilor au crescut mult peste rata inflației: pensia medie s-a majorat de la 2.000 la 4.400 de lei, salariul minim s-a majorat de la 2.935 la 5.500 de lei, salariul mediu - de la 7.900 la peste 16.000 de lei, iar pensia minimă pentru cei cu stagiu deplin de cotizare de la 1.180 la peste 3.000 de lei/lună. Înțelegem că acest lucru încă nu este suficient și suntem determinați să muncim în continuare ca să creștem veniturile reale ale oamenilor.

Cum vom realiza obiectivul? Cu suportul Uniunii Europene, vom investi în drumuri, căi ferate și irigare, vom stimula și mai mult economia, ajutând antreprenorii să creeze noi locuri de muncă mai bine plătite. Vom reduce în continuare birocrația și vom oferi și mai multe instrumente de finanțare, inclusiv din bani europeni, pentru mediul de afaceri, pentru ca acesta să investească în tehnologii și în performanță, care să rezulte în salarii și bunăstare.

Ce riscă să piardă Moldova? O guvernare oligarhică ar face exact ceea ce a făcut și în trecut: ar fura banii publici și ar susține doar companiile proprii și pe cele loiale lor, pentru că oligarhii nu știu cum să creeze beneficii pentru economia țării și pentru toți antreprenorii onești care își cresc afacerile cinstit. Guvernările precedente nu au dorit să ușureze viața oamenilor de afaceri, tocmai pentru ca să-i poată controla sau să le poată prelua afacerile. Hoții doresc doar să fure din economia și afacerile din țara noastră. O asemenea guvernare nu ar avea cum să fie susținută de partenerii de dezvoltare care astăzi ne oferă bani pentru a moderniza infrastructura, agricultura, fabrici, uzine, drumuri etc.

3 Dublarea valorii produselor și serviciilor autohtone exportate în toată lumea

Ce am făcut? În ultimii 4 ani, valoarea exporturilor de mărfuri s-a majorat cu aproape 50%, iar valoarea serviciilor exportate s-a dublat. Țara noastră a exportat cu 1 miliard de dolari SUA mai multe servicii decât a importat, adică servicii IT, servicii educaționale, medicale, logistice și alte servicii de suport pentru afaceri.

Cum vom realiza obiectivul? Vom aloca resurse financiare substanțiale, inclusiv din fonduri europene, pentru a susține companiile care doresc să se extindă la nivel internațional, inclusiv prin granturi și alte mecanisme de ajutor de stat, vom mări de 5 ori bugetul de promovare internațională a țării și vom construi 4 noi parcuri industriale și complexe logistice. Vom avea o politică externă activă care să ajute antreprenorii noștri să exporte, iar datorită eforturilor Maiei Sandu la nivel internațional, produsele noastre vor primi și mai multă deschidere pe toate piețele dezvoltate.

Ce riscă să piardă Moldova? O guvernare antieuropeană va închide piețele europene și vom reveni la situația când se puneau embargouri brutale la produsele moldovenești. Fructele noastre, care acum sunt exportate în cantități record către țările dezvoltate, ar putea fi din nou călcate de tractoarele Kremlinului pe motive false că nu sunt bune. Companiile noastre riscă să fie incluse în liste de sancțiuni, atât în Federația Rusă,

cât și în alte țări.

4 Până la 3.000 km de drum în plus, construiți sau reparați până în 2029, astfel încât toată rețeaua de drumuri naționale și regionale să fie într-o stare bună

Ce am făcut? Am dat în exploatare peste 700 kilometri de drum național și regional, de 3 ori mai mult decât în precedenții 10 ani. Alte 374 kilometri de drumuri naționale și regionale sunt în reparație acum.

Cum vom realiza acest obiectiv? Odată cu accesarea fondurilor din Programul de Creștere finanțat de UE și a fondurilor de pre-aderare, vom putea crește substanțial finanțarea pentru construcția celor mai importante drumuri din țara noastră. Astfel, vom putea continua construcția centurii Chișinău și vom demara prima autostradă din Republica Moldova, care va uni țara noastră cu rețeaua europeană de autostrăzi.
Ce riscă să piardă Moldova? Reabilitarea drumurilor e scumpă. Bugetul țării nu e suficient pentru a repara drumurile rapid - ne-ar trebui zeci de ani ca să reparăm toate drumurile importante din țară doar din banii proprii. O guvernare de hoți sau antieuropeană nu va primi resurse financiare pentru a reabilita repede drumurile. Am putea reveni la perioada din trecut în care în peste 10 ani s-au reabilitat doar 250 de kilometri de drum.

5 Crearea unui program de promovare a culturii și tradițiilor noastre naționale, prin care vor fi finanțate evenimente din țară și din diasporă

Ce am făcut? Am reconstruit și reparat peste 80 de monumente istorice și case de cultură prin Programul Național „Satul European"; am creat primul Program Național „Acces la Cultură" prin care finanțăm mici evenimente culturale în localități; am majorat de 4 ori bugetul pentru evenimente în diasporă.

Cum vom realiza acest obiectiv? Vom unifica toate aceste activități sub o singură misiune - de a dezvolta conștiința națională, atașamentul față de tradițiile noastre și față de democrație, în special în rândul tinerelor generații.

Ce riscă să piardă Moldova? Politicienii din guvernările precedente ne vor divizați și dezbinați. De aceea, ei vor exploata încontinuu subiecte false despre limbă și istorie. Ei nu vor investi nimic în cultură și tradiții pentru că lor nu le pasă de valorile noastre tradiționale. În asemenea condiții, noi ne vom pierde treptat identitatea. Ei vor ascunde ororile stalinismului, comunismului și vor accelera procesul de înăbușire a identității noastre naționale. Scopul lor este să subjuge țara Kremlinului, care ne va slăbi și diviza și mai mult.

ECONOMIE ȘI MĂSURI FISCALE

Realizarea strategică: Într-o perioadă de război la frontieră și șocuri externe fără precedent, am reușit să stabilizăm economia, să protejăm leul moldovenesc și să creștem veniturile reale ale oamenilor peste rata inflației.

Când a venit la guvernare, PAS a moștenit o economie slabă, dependentă, plină de birocrație, corupție și extrem de vulnerabilă la crize externe. **Situația a fost agravată și de cele mai complicate șocuri externe de la independență încoace: război la frontieră, criza refugiaților, șantaj energetic**, care au făcut din Moldova cea mai afectată țară de război, după Ucraina. Pe lângă acestea, două secete extrem de dure au lovit puternic în agricultorii noștri.

În acest context extrem de complicat, am reușit să stabilizăm economia și să protejăm puterea de cumpărare a oamenilor în fața creșterii prețurilor prin mai multe măsuri concrete: dublarea salariului minim și a pensiei medii, compensarea facturilor la energie, programe de asistență socială. Mai mult decât atât, am început reforme profunde - creșterea accesului la finanțarea afacerilor, orientarea economiei spre servicii, reforma mecanismelor de ajutor de stat, reducerea substanțială a birocrației, digitalizarea serviciilor publice - aspecte care ne vor ajuta să creăm condiții mai bune pentru creștere economică accelerată, odată ce riscurile geopolitice și militare din regiune se vor diminua.

Realizări în ultimii 4 ani:

1 Am majorat veniturile, peste rata inflației:

- Salariul minim aproape s-a dublat, ajungând la 5.500 de lei,
- Pensia minimă s-a majorat cu 150%, la peste 3.000 de lei,
- Pensia medie s-a dublat până la peste 4.400 de lei pe lună,
- Salariul mediu, la fel, aproape s-a dublat până la peste 16.000 de lei.

2 Am oferit noi oportunități de finanțare pentru afaceri, fără precedent pentru țara noastră:

- Am lansat programul 373 de subvenționare a dobânzilor (3% credite în valută, 7% în lei, 3 ani perioada de grație), care a generat investiții suplimentare în economie de circa 5 miliarde lei.
- Am extins substanțial programul de garantare a creditelor pentru companiile care

nu dețin suficient gaj. Suma creditelor garantate a crescut de peste 10 ori, de la puțin peste 200 milioane de lei, la 2,2 miliarde în 2024.

- Am creat, pentru prima dată un program de ajutor de stat pentru investiții în industriile strategice (industria electronică, farmaceutică, auto, chimică, textilă, alimentară, industria de construcții), prin care guvernul subvenționează până la 60% din investiții, ca să creeze locuri de muncă bine plătite.

3. **A fost negociat și aprobat Planul de Creștere Economică cu UE în valoare de 1,9 miliarde euro,** care va fi valorificat în următorii 3 ani și de care vor beneficia toți cetățenii Republicii Moldova, prin investiții în economie și infrastructură.

4. **Am luat măsuri ca să susținem în continuare domeniul serviciilor, cum ar fi prelungirea regimului parcurilor IT și extinderea acestuia către alte servicii cu potențial semnificativ de creare a locurilor de muncă bine plătite.** Astfel, valoarea exporturilor de servicii a atins o cifră record de 2,8 miliarde de dolari, înregistrând în 2024, cel mai mare excedent comercial din istoria țării de aproape 1 miliard de dolari SUA.

5. **Am aprobat modificări fiscale prin care întreprinderile mici și mijlocii au fost scutite de plata impozitului pe venit dacă reinvestesc profitul în companie,** ceea ce a generat investiții suplimentare de aproape 4 miliarde de lei în afaceri.

6. **Am lansat programul „Prima Casă Plus", prin care am extins criteriile de eligibilitate pentru mai multe familii la procurarea unei locuințe.** Deja peste 3000 de familii au beneficiat de acest program.

7. **Am digitalizat masiv serviciile publice, deja peste 70% din ele fiind disponibile online, inclusiv cele mai solicitate extrase.** Am lansat aplicația EVO, care oferă acces din telefon la multiple servicii publice.

8. **Am obținut roaming în toată Europa ca acasă, care va fi permanent din 1 ianuarie 2026,** inclusiv pentru diaspora care vine în Moldova.

9. **Am aprobat Bugetul PLUS, un pachet de 8 miliarde de lei din bani UE pentru susținerea economiei și infrastructurii.**

10. **Am aderat la zona europeană de plăți – SEPA, astfel, din toamnă, moldovenii vor putea face transferuri în UE și invers,** cei din diaspora acasă, practic fără comisioane, indiferent de sumă.

11. **Am obținut eliminarea tarifelor pentru și mai multe produse agricole în UE.** Valoarea exporturilor de prune și struguri către UE s-a triplat în ultimii 4 ani, iar cea a cireșelor s-a majorat de zeci de ori.

12. **Am aprobat 6 pachete legislative de reducere a birocrației, care au economisit companiilor peste 1 miliard de lei.**

13. **Am aprobat noul Cod Vamal, racordat integral la standardele UE -** astfel au fost eliminate mai multe taxe de efectuare a procedurilor vamale și au fost digitalizate numeroase procese, inclusiv procedura de vămuire a coletelor individuale.

14 **Am aprobat legea freelancerilor, prin care am oferit un regim fiscal atractiv cu un impozit unic de 15%** (care include contribuțiile medicale și sociale) pentru persoanele fizice din zeci de domenii. Legea va intra în vigoare la 1 ianuarie 2026.

OBIECTIVELE NOASTRE PENTRU URMĂTORII 4 ANI

1 Vom valorifica Planul de Creștere UE de 1,9 miliarde de euro și oportunitățile oferite de aderarea la Uniunea Europeană.

Cu ajutorul acestui program, dar și al altor oportunități de finanțare, ne propunem să ajungem la un ritm de creștere de cel puțin 5% până în 2027, dar și să putem dubla economia în următorii 10 ani. Câteva din acțiunile pe care le vom susține prin acest program:

a. Vom finanța 25 mii de întreprinderi mici și mijlocii.
b. Vom stimula investiții private de peste 4 miliarde de euro.
c. Vom finanța proiecte majore de infrastructură cum ar fi șoseaua de centură a Chișinăului, complexe logistice multimodale (Chișinău, Berești, Cantemir-Fălciu) și modernizarea sistemelor de irigații în agricultură.

2 Vom facilita creșterea investițiilor private

Facilitarea investițiilor private este cheia către creșterea economică și majorarea veniturilor, inclusiv dublarea veniturilor populației active în următorii 4 ani. Iată cum vom realiza acest obiectiv:

a. Vom crește accesul la resurse de finanțare pe termen lung și ajutor de stat pentru antreprenori și industrii productive, inclusiv prin extinderea programelor ODA.

b. Vom rambursa capitalul (capital rebate) de până la 40% din suma principală pentru companiile care accesează programele de stat de creditare și finalizează la timp investiția.

c. Vom atrage mai multe programe UE și vom spori continuu accesul la finanțare pe piața de capital națională și cea internațională.

d. Vom identifica și atrage investiții suplimentare la întreprinderile de stat, pentru a le moderniza, a crește eficiența și profitabilitatea acestora.

e. Vom moderniza din temelii piața de capital locală, iar bursa de valori locală va oferi aceleași modalități și facilități de operare ca și Bursa de Valori București, astfel încât aceasta să ofere acces la finanțare pe termen lung pe piața locală și internațională, precum și oportunități de investiții pentru oameni.

În plus, pentru a atinge acest obiectiv, vom atrage și mai multe investiții străine majore în țara noastră prin:

1. Îmbunătățirea substanțială a indicatorilor de performanță pentru ambasadele Republicii Moldova în alte țări, dar și remunerarea financiară pentru atragerea investitorilor.
2. Implicarea companiilor specializate în atragerea de capital în sectoarele strategice cu acordarea suportului de către stat.
3. Introducerea, prin intermediul băncilor internaționale și al partenerilor externi, a garanțiilor pentru investițiile strategice majore.

De asemenea, odată cu accelerarea productivității și a creșterii economice, ne propunem să majorăm salariul minim, de la 5.500 de lei, la 10.000 de lei până în 2030.

3 Vom dubla valoarea exporturilor produselor și serviciilor autohtone pe pieţele internaționale până în 2030

Vom ajuta la realizarea acestui obiectiv prin următoarele acțiuni:

a. Vom dezvolta cele 10 parcuri industriale existente și vom crea 4 noi parcuri tehnologice inovatoare.
b. Vom construi complexe logistice multi-modale în Chișinău și în raioanele Ungheni și Cantemir pentru facilitarea exporturilor produselor autohtone.
c. Vom aloca 2 miliarde de lei anual în plus pentru susținerea companiilor în a se extinde pe pieţele internaționale.
d. Vom extinde programul de Ajutor de Stat pentru întreprinderile strategice, astfel încât statul să ramburseze până la 60% din investițiile noi în capacități de producție.
e. Vom susține industriile de servicii cu mare potențial de export, dar neexplorate: turismul medical, turism rural, învățământ superior, prin conectarea acestora la mecanismele de suport de stat și la fondurile europene.
f. Vom mări de 5 ori bugetul pentru promovarea internațională a țării.

4 **Vom oferi mai multă susținere pentru producătorii autohtoni și micile afaceri, prin următoarele acțiuni:**

a. Vom sprijini producătorii locali cu măsuri de echilibrare a relațiilor comerciale între producători și comercianți, printre care:

1. Vom oferi suport sporit pentru producători și cei cu lanț scurt de aprovizionare.
2. Vom asigura rafturi dedicate pentru micii producători.
3. Vom garanta indicarea țării de origine la toate produsele alimentare comercializate în rețelele de supermarketuri.
4. Vom promova etichetarea unică „Produs în Moldova".
5. Vom aproba o nouă lege a comerțului interior, conformă cu directivele UE, care să ajute la combaterea mai eficientă a practicilor comerciale neloiale față de producătorii autohtoni și a reducerilor exagerate.

b. Vom începe o investigație amănunțită a practicilor comerciale neloiale a altor țări față de piața locală și produsele autohtone.
c. Vom deschide un centru de informare pe lângă ODA, care va oferi consultații și suport gratuit pentru micile afaceri.
d. Vom debirocratiza și mai mult accesul în piețele comerciale/agricole pentru producătorii casnici și alte categorii de producători și vom simplifica procedura de avizare și eliberare a carnetului de sănătate pentru animale.
e. Vom implementa programul „A Doua Oportunitate": Vom încuraja perseverența în afaceri, oferind instrumente financiare și linii de creditare pentru o a doua șansă celor care au înregistrat un eșec.

5 **Vom oferi mai multă stabilitate și simplitate fiscală,** prin următoarele acțiuni:

a. Vom adopta modificările fiscale (politica fiscală) nu mai frecvent de o dată la 2 ani.
b. Vom introduce un calendar fiscal predictibil pentru următorii 4 ani, consultat cu mediul de afaceri, societatea civilă și partenerii sociali.
c. Vom majora pragul minim pentru înregistrarea obligatorie a plătitorilor de TVA până la 1,5 milioane lei.
d. Vom adopta un nou Cod Fiscal conform legislației europene.
e. Vom simplifica achitările la buget, prin efectuarea plăților într-un singur cont pentru toate plățile fiscale.
f. Vom lansa declarațiile fiscale precompletate pentru IMM-uri.
g. Vom introduce gradual a mecanismului de plată TVA la locul vânzării.
h. Vom facilita unificarea TVA în domeniul agriculturii.
i. Vom demara restituirea TVA-ului istoric acumulat în cont, prioritizând agenții

economici de bună credință și cei cu e-factură.

j. Vom consolida mecanismul de combatere a evaziunii fiscale prin automatizarea proceselor de identificare a riscurilor și digitalizarea completă a proceselor de control fiscal.

6 **Vom creștere valoarea adăugată în economie,** prin următoarele acțiuni:

a. Vom atrage în Republica Moldova cel puțin 5 companii-ancoră mari, inclusiv multinaționale, în domeniile industriei alimentare, tehnologiei agricole, biotech, IT și altele, care să stimuleze dezvoltarea afacerilor locale mici și să impulsioneze procesul de învățare și modernizare a antreprenorilor locali.
b. Vom identifica noi investitori în întreprinderile de stat, pentru a crește eficiența și profitabilitatea acestora.
c. Vom stimula procesarea premium, prin finanțarea extensivă a soluțiilor inovative în industria alimentară, care să dezvolte branduri cu valoare adăugată mare.
d. Vom susține procesul de tehnologizare și robotizare a industriei agricole.
e. Vom investi cel puțin 150 milioane de lei anual în instruirea șomerilor.
f. Vom prioritiza suportul de la stat și din fonduri europene pentru întreprinderile care oferă salarii mai mari, care generează mai multă valoare adăugată și care sporesc productivitatea.

7 **Vom asigura digitalizarea, valorificarea Inteligenței Artificiale și a noilor tehnologii în interesul public** prin următoarele acțiuni:

a. Vom aproba un plan de acțiuni și vom implementa măsuri pentru valorificarea oportunităților Inteligenței Artificiale în serviciul public și în sectorul privat.
b. Vom extinde masiv disponibilitatea datelor publice în format deschis, astfel încât inovatorii să poată crea, în baza lor, noi soluții pentru cetățeni în diferite domenii.
c. Vom oferi un cadru legal clar pentru utilizarea monedelor virtuale, în strictă conformitate cu regulamentul european MiCA (Markets in Crypto-Assets).
d. Vom realiza un audit național al tuturor sistemelor informaționale din sectorul public, pentru a identifica pe cele ineficiente sau învechite. Pe baza evaluării, sistemele care frânează digitalizarea vor fi eliminate sau modernizate. Măsura va permite o alocare mai eficientă a resurselor și o arhitectură digitală coerentă.
e. Vom integra toate sistemele informaționale ale statului într-o platformă digitală unică, prin care cetățenii pot accesa toate serviciile publice. Se va aplica principiul „o singură dată” pentru furnizarea datelor.
f. Vom digitaliza și mai mult primăriile și consiliile locale prin implementarea de soluții electronice pentru evidență, plăți și interacțiunea cu cetățenii. Se va asigura astfel acces echitabil la servicii moderne, indiferent de zona geografică. Programul va include și instruirea funcționarilor locali.

PROGRAMUL DE CREȘTERE ECONOMICĂ UE

Republica Moldova are astăzi șansa istorică de a face un salt major înainte prin Planul de Creștere Economică în valoare de 1,9 miliarde euro. Acesta este cel mai mare pachet de asistență financiară oferit vreodată țării noastre. Spre deosebire de finanțările anterioare, care adesea acopereau crize sau nevoi imediate, acest plan pune accent pe creștere economică, competitivitate și modernizare. Investițiile masive prevăzute – echivalente cu ~15% din PIB-ul țării – sunt direcționate spre stimularea economiei și aducerea Moldovei mai aproape de standardele Uniunii Europene, prin dezvoltarea infrastructurii și sprijinirea firmelor locale. Este un vot de încredere al familiei Europene în viitorul Republicii Moldova și o oportunitate unică de a îmbunătăți viața tuturor cetățenilor noștri.

Un plan orientat spre creștere și modernizare

Planul de Creștere Economică nu înseamnă doar bani, ci o viziune nouă de dezvoltare. Fondurile europene vor fi alocate în paralel cu reforme importante pentru a asigura implementarea lor eficientă și cu impact maxim. Cu ajutorul acestui program, Moldova își propune un model economic bazat pe valoare adăugată înaltă, productivitate, tehnologie și inovație. Astfel, investițiile vor genera locuri de muncă mai bine plătite, vor stimula afacerile locale și vor crește competitivitatea pe piața europeană. În plus, finanțarea este structurată avantajos (aprox. 385 milioane euro granturi nerambursabile și 1,5 miliarde € credite pe termen lung, cu dobânzi minime), ceea ce înseamnă că beneficiem de sprijin substanțial fără a împovăra țara.

Urmare a implementării acestui Plan, dar și a altor oportunități de finanțare oferite de parcursul de aderare la UE, anticipăm accelerarea ritmului de creștere economică peste 5% pe an până în 2028 – un ritm dublu față de perioada crizelor din anii precedenți. Acest salt se va reflecta în venituri reale mai mari pentru cetățeni și în oportunități noi de afaceri. Obiectivul nostru pe termen lung este să dublăm economia țării în 10 ani, pe măsură ce trecem la un model economic de generație nouă, bazat pe inovație și investiții inteligente.

Impact concret pentru cetățeni și economie

Planul de Creștere Economică se concentrează pe unele din cele mai importante domenii: infrastructură, energie, agricultură, digitalizare, educație și sprijin direct pentru întreprinderi. Finanțarea europeană de 1,9 miliarde € va atrage și alte investiții de la parteneri internaționali și din sectorul privat – în total planificăm peste 4 miliarde € investiți în economia țării până în 2027. Aceste fonduri consistente vizează nevoi critice de dezvoltare: modernizarea

drumurilor și a căilor ferate, îmbunătățirea infrastructurii energetice, finanțarea IMM-urilor și proiecte de adaptare la schimbările climatice. Pentru cetățeni, asta înseamnă drumuri mai bune, energie mai sigură și mai ieftină, școli și spitale modernizate, precum și acces la servicii digitale de calitate – în ansamblu, o calitate a vieții mult mai ridicată.

Pentru ca cetățenii să înțeleagă exact ce vom realiza, iată **10 proiecte concrete din domeniul infrastructurii și al economiei** pe care PAS le va implementa din fondurile Planului de Creștere Economică, prioritizând participarea la lucrări a companiilor locale:

1. Terminalul Intermodal de Marfă Chișinău – vom construi un centru logistic modern care va accelera transportul de mărfuri și va reduce costurile pentru exportatori și importatori.
2. Complexul Logistic Multimodal Berești (Ungheni) – vom dezvolta un centru logistic la frontiera cu România, pentru integrarea Moldovei în coridoarele internaționale de transport.
3. Calea ferată Căinari–Fălciu – vom construi o legătură feroviară directă, de peste 100 de kilometri, cu România, ceea ce va permite transportul mai rapid de mărfuri și pasageri către Uniunea Europeană.
4. Calea ferată Cahul–Giurgiulești – vom reabilita această linie de cale ferată și vom moderniza accesul feroviar spre Portul Giurgiulești și Dunăre, ceea ce va impulsiona comerțul extern și exporturile moldovenești.
5. Șoseaua de centură a municipiului Chișinău – vom accelera construcția centurii capitalei pentru a devia traficul greu din oraș, reducând ambuteiajele și poluarea în Chișinău.
6. Poduri rutiere peste râul Prut – vom construi noi poduri de legătură cu România, care vor facilita circulația cetățenilor și a mărfurilor peste frontieră.
7. Interconectarea electrică cu UE – vom extinde rețeaua de înaltă tensiune (400 kV) către România, pentru a asigura independența energetică a Moldovei și energie mai ieftină și stabilă.
8. Platforme industriale și tehnologice regionale – vom crea parcuri industriale și incubatoare de afaceri în diferite regiuni, atrăgând investitori și generând mii de locuri de muncă noi.
9. Programul Național „Satul European" dar și alte programe de dezvoltare a centrelor urbane în afara Chișinăului – vom finanța sute de proiecte locale (rurale și urbane) - apă și canalizare, drumuri locale, iluminat public, centre comunitare ș.a. pentru îmbunătățirea condițiilor de viață la sate.
10. Sisteme de irigații în agricultură – vom aloca investiții majore în reabilitarea stațiilor de irigații și extinderea rețelelor de apă pentru fermieri, crescând reziliența la secetă și sporind producția agricolă.

EDUCAȚIE ȘI CERCETARE

Realizare strategică: Am crescut atractivitatea profesiei de pedagog prin majorări salariale considerabile, debirocratizare, formare continuă gratuită și stimulente suplimentare pentru tineri. Am demarat un amplu proces de modernizare a infrastructurii în grădinițe, școli și universități, iar prin consolidarea integrității academice și adaptarea sistemului educațional la cerințele pieței muncii, am pus un accent deosebit pe extinderea învățământului dual, pentru a sprijini dezvoltarea tinerelor talente. În paralel, am stabilizat sistemul de cercetare, asigurând resursele necesare pentru investiții strategice pe termen lung.

În ultimii 4 ani am pornit un proces solid de modernizare a educației, cu accent pe calitate și condiții mai bune pentru elevi și profesori:

- Am crescut salariile cadrelor didactice în medie cu 15% pe an.
- Am creat mai multe oportunități pentru tinerii pedagogi: bursele s-au dublat, iar indemnizația de repartizare a ajuns la 200.000 de lei.
- Am oferit plăți unice de 5.000 de lei și am majorat alocația pentru materiale didactice la 4.000 de lei.
- Am investit peste 45 milioane de lei în formare continuă, instruind peste 17.000 de profesori, inclusiv în competențe digitale. Am redus birocrația, am publicat mii de proiecte didactice și am introdus măsuri de protecție pentru cadrele didactice.

Modernizarea școlilor a fost și este prioritară:

- Prin „Satul European” am alocat peste 746 milioane de lei pentru modernizarea a peste 230 de școli și grădinițe.
- Am deschis 150 de centre de resurse în grădinițe și am lansat Programul Național „Citește-mi 100 de povești”.
- Am pornit Rețeaua Școlilor Model, atrăgând investiții externe de peste 130 milioane euro.
- Am procurat peste 100 de autobuze școlare și am reabilitat 59 de blocuri sanitare din bugetul de stat.
- Am inițiat un program național pentru modernizarea cantinelor – 200 milioane de lei. Din 1 septembrie 2025, peste 295.000 de elevi vor beneficia de alimentație gratuită.

În învățământul superior am avut cea mai bună admitere din ultimii 8 ani.

1. Am modernizat universitățile cu investiții de peste 570 milioane de lei, am introdus sistemul e-Admitere și am dotat 52 de laboratoare și centre de cercetare.
2. Sistemul de cercetare a devenit mai stabil prin introducerea unei noi formule de finanțare, care asigură predictibilitate instituțiilor.
3. Bursele pentru doctoranzi au fost dublate, iar salariile cercetătorilor au crescut semnificativ, inclusiv datorită majorării plăților pentru titlurile științifice.
4. În premieră, au fost lansate două apeluri bilaterale de proiecte cu România, cu o valoare cumulată de peste 100 de milioane de lei, deschizând noi oportunități pentru colaborare și dezvoltarea comunității științifice din Republica Moldova.

Aceste rezultate nu sunt finale, ci sunt o bază solidă pentru următorul pas: o educație modernă, echitabilă și conectată la viitor.

10 indicatori strategici în educație care urmează a fi atinși în 4 ani

1. Elevii noștri vor atinge performanțe comparabile cu România la testarea internațională PISA.
2. 7 din 10 absolvenți de liceu își vor continua studiile în universitățile din Republica Moldova.
3. 500 de tineri pedagogi vor ajunge anual în școli, dintre care cel puțin 250 vor fi absolvenți ai programelor de licență sau master din țară, iar 25% vor activa în domeniile STEM - științe, tehnologie, inginerie și matematică.
4. Salariul mediu din educație și cercetare va fi cel puțin la nivelul salariului mediu pe economie.
5. Fiecare al 4-lea elev din învățământul profesional tehnic va învăța în regim dual (2.500 de elevi anual).
6. Rata de promovare la examenele de clasa a IX-a va fi de minimum 80%, la toate disciplinele și în toate raioanele, în condiții corecte și obiective.
7. 80% dintre copiii cu cerințe educaționale speciale vor beneficia de educație adaptată și, după gimnaziu, își vor continua studiile sau vor fi integrați în centre de zi pentru sprijin și bunăstare.
8. Cel puțin 1.000 de studenți vor fi admiși anual în învățământul superior dual.
9. Vom atrage 30 de milioane de euro pentru cercetare prin programul „Orizont Europa”.
10. Vom investi cel puțin 6 miliarde de lei în infrastructura educațională și de cercetare: școli, grădinițe, colegii, universități și institute.

Obiective pentru cadre didactice și cercetători

1. Vom asigura un salariu de bază cel puțin egal cu salariul mediu pe economie pentru cercetători și toate cadrele didactice, inclusiv pentru angajații din cadrul direcțiilor raionale.

2. Vom majora plata cu ora până la nivelul plății standard salariale și vom stimula financiar profesorii care implementează educația multilingv și clasele bilingve.

3. Vom acorda alocația pentru materiale didactice și cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic.

4. Vom apropia condițiile de salarizare ale profesorilor din învățământul profesional tehnic cu cei din învățământul general.

5. Vom introduce alimentația gratuită și pentru cadrele didactice.

Obiective pentru tineri specialiști în educație și cercetare

1. Vom majora cu 50% bursele pentru studenții de la specialitățile pedagogice deficitare (matematică, fizică, chimie, biologie etc.)

2. Vom majora cu 50% indemnizația de repartizare pentru tinerii absolvenți la specialitățile critice (matematică, fizică, chimie, biologie etc.) și o vom oferi și tinerilor care aleg să predea în școli profesionale, colegii, universități sau decid să facă o carieră în cercetare.

3. Vom oferi facilități speciale în programul „Prima Casă" pentru tinerii profesori și cercetători, inclusiv prin finanțarea tranșei inițiale de 10%.

4. Vom desemna aproximativ 100 de instituții în calitate de bază de practică pedagogică și vom propune o nouă abordare a practicii pedagogice.

5. Vom oferi cursuri gratuite și certificare pentru creșterea competențelor digitale ale cadrelor didactice și managerilor școlari.

6. Vom acorda din oficiu gradul didactic doi cadrelor didactice care dețin titluri științifice.

7. Vom oferi posibilitatea cadrelor didactice, care dețin certificat de competențe digitale, de cel puțin nivelul B2, de a solicita, cu titlu de excepție, înainte de expirarea termenului de 5 ani a gradului didactic deținut, gradul didactic unu și superior.

8. Vom oferi posibilitatea cadrelor didactice alolingve, care dețin certificat de competențe lingvistice în limba română de cel puțin nivelul C1 de a solicita, cu titlu de excepție, înainte de expirarea termenului de 5 ani a gradului didactic deținut, gradul didactic unu și superior.

9. Vom simplifica procedura de confirmare a gradului didactic unu, de la nivel raional / municipal la nivel instituțional, după modelul confirmării gradului didactic doi.

Obiective în educație pentru părinți și familii

1. **Parteneriat școală–familie:** Vom lansa un program național pilot de educație parentală și vom facilita integrarea în sistemul educațional a copiilor reveniți din diaspora cu nivel scăzut de cunoaștere a limbii române.

2. **Prevenirea bullyingului, a plăților informale și suportul elevilor cu cerințe educaționale speciale, prin:**

a. Vom implementa un program național de prevenire a bullyingului, cu măsurători regulate și intervenții prompte țintite.

b. Vom măsura sistematic fenomenul plăților informale și vom promova donațiile legale prin sistemul guvernamental de plăți. Vom întări mecanismele de sancționare pentru colectările ilegale de fonduri în școli și grădinițe.

c. Vom procura centralizat dispozitive asistive pentru copii cu dizabilități severe și le vom pune la dispoziția copiilor.

d. Vom dezvolta minim 10 unități de educație incluzivă pentru copii cu dizabilități severe, atât în Chișinău cât și în raioane, în cadrul cărora să beneficieze de întreg pachetul de servicii de suport.

e. Vom asigura o soluție pentru continuarea studiilor în învățământul profesional tehnic sau acces la servicii de zi pentru absolvenții clasei a 9-a cu dizabilități severe.

f. Vom crea centre de resurse în cel puțin 50% din grădinițe, după modelul celor din școli.

3. **Calitate curriculară:**

a. Vom moderniza până în 2027 curriculumul cu accent pe noile educații (educație financiară, educație media, educație pentru sănătate etc.) și aplicabilitatea cunoștințelor. Totodată, vom edita o nouă generație de manuale în format clasic și digital, cu conținuturi atractive și accesibile, la unele discipline adaptând manuale din țări cu scoruri excelente la PISA.

b. Vom crește punctajul minim necesar pentru editarea manualelor și vom lansa un program de formare și schimb de experiență pentru autorii de manuale.

c. Vom implementa un program național de promovare a educației STEM inclusiv prin curriculum opțional, formare, competiții regionale și naționale, dotarea laboratoarelor de fizică, chimie, biologie.

4. **Vom crea cel puțin 5.000 de locuri noi de creșă în întreaga țară.**

5. **Vom rezolva problema supraaglomerării claselor în Chișinău, prin utilizarea rațională a spațiilor educaționale disponibile din capitală.**

Obiective în educație pentru elevi și studenți

1. Vom crește obiectivitatea evaluării la examenele naționale prin majorarea salarizării evaluatorilor și certificarea acestora.

2. Vom extinde practica examenelor unificate în învățământul profesional-tehnic.

3. Vom dubla bursele pentru elevi și studenți.

4. Vom susține în cel puțin 20 de licee oportunitatea alegerii disciplinelor la liceu în baza unui set comun de discipline.

5. Vom asigura accesul la materiale didactice interactive inclusiv prin crearea unei platforme naționale de resurse digitale.

6. Vom implementa programe remediale pentru elevii care au nevoie de sprijin, în special în anii de examen.

7. Vom oferi programe de granturi pentru consiliile elevilor de până la 5 milioane de lei pe an și de 10 milioane pentru autoguvernările studențești.

Obiective în educație în funcție de nivelul de învățământ

1. Învățământ general (școli și grădinițe)

a. Vom investi peste 4 miliarde de lei în modernizarea infrastructurii, prin programele „Satul European" și „Rețeaua Școlilor Model".

b. Vom extinde rețeaua Școlilor Model la 90 de instituții.

c. Vom deschide accesul direct al școlilor la programul „Satul European".

d. Vom aloca cel puțin 150 milioane de lei pentru modernizarea blocurilor sanitare din școli.

e. Vom implementa un program țintit de modernizare a laboratoarelor de fizică, chimie, biologie.

f. Vom acorda autonomie sporită școlilor și vom promova descentralizarea deciziilor administrative, curriculare și financiare.

Obiective în educație pentru părinți și familii

1. Grădinițe

a. Vom implementa o nouă formulă de finanțare pentru creșterea bugetelor grădinițelor subfinanțate.

b. Vom extinde programul „100 de povești", vom asigura toate grădinițele cu centre de resurse și vom continua să promovăm învățarea prin joc.

c. Vom lansa un program țintit de modernizare a infrastructurii din grădinițe prin „Satul European"

2. Învățământ profesional tehnic (VET)

a. Vom investi peste 1,1 miliarde de lei în modernizarea școlilor profesionale și a colegiilor.

b. Vom echipa cel puțin 50% dintre programe cu materiale didactice suplimentare.

c. Vom procura echipamente moderne pentru specialitățile critice pentru economia națională.

d. Vom crește admiterea în învățământul dual la 2.500 elevi/an și vom dubla fondul de subvenționare pentru angajarea în companii.

3. Învățământ superior

a. Vom investi peste 2 miliarde de lei în modernizarea infrastructurii universitare.

b. Vom crește admiterea studenților străini până la cel puțin 3.000/an.

c. Vom implementa învățământul dual la nivel de învățământ superior.

4. Cercetare

a. Vom investi cel puțin 350 de milioane de lei pentru modernizarea infrastructurii de cercetare, cu accent pe economia reală. Vom oferi finanțare suplimentară pentru cercetare elaborată în cooperare cu mediul de afaceri.

b. Vom susține și încuraja institutele de cercetare să atragă cel puțin 30 de milioane de euro prin programul Orizont Europa.

c. Vom valorifica cel puțin 100 de milioane de lei prin Fondul Național de Inovare și Transfer Tehnologic.

d. Vom dubla bugetul pentru proiecte alocat prin Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare.

Alte obiective în educație

1. Vom lansa un program național de valorificare a oportunităților create de Inteligența Artificială în educație.

2. Vom adopta un nou program de studiere a limbii române care va urmări creșterea calității predării limbii române de la grădiniță până la nivelul formării continue pentru adulți. Vom implementa metodologia de certificare a competențelor lingvistice la limba română, vom oferi programe de formare continuă pentru profesori, materiale didactice suplimentare și suport constant școlilor și grădinițelor al olingve. Vom promova educația multilingvă și vom susține țintit școlile cu predare în limba română din zonele populate compact de grupuri etnice minoritare.

3. Vom crea grupe preșcolare (în grădinițe) cu predare bilingvă în limbile găgăuză și română, în grădinițele din cele 3 centre raionale din UTA Găgăuzia (Comrat, Ceadâr-Lunga, Vulcănești).

4. Vom continua Programul Național privind studierea limbii române cu majorarea cotelor pentru locuitorii din UTA Găgăuzia și Taraclia.

5. Vom lansa un program de studiere a limbii găgăuze.

6. Vom asigura implementarea măsurilor necesare pentru creșterea adeziunii elevilor și studenților la valorile democratice, vom promova cetățenia activă și patriotismul.

INFRASTRUCTURĂ

Realizare strategică: Am reușit să construim o lungime record de drumuri pe perioada unui mandat – peste 750 km de drum național și regional dați în exploatare în mandatul PAS, de 3 ori mai mulți decât în precedenții 10 ani. Am adus apă în sute de sate – în gospodării care niciodată nu au avut apă la robinet.

Ce am realizat în 4 ani

1. Am construit peste 750 de km de drumuri - de 3 ori mai mult decât în ultimii 10 ani. Au fost alocați peste 10,3 miliarde de lei pentru reabilitarea drumurilor naționale - o sumă record.

2. Am construit sau renovat 57 de poduri rutiere (printre care podul plutitor Leova-Bumbăta, primul pod nou peste Prut de la independența țării).

3. Am început construcția primului pod rutier la profil de autostradă între Moldova și România, la Ungheni. De asemenea, am semnat acorduri cu România pentru construcția altor două poduri peste Prut: Leușeni - Albița și Cahul - Oancea.

4. Am implementat cel mai mare program de dezvoltare locală „Satul European", realizând peste 930 de proiecte în aproape toate localitățile din Republica Moldova, prin care s-au construit 403 km de canalizare (de aproape două ori mai mult ca în precedenții 4 ani), s-au instalat 610 km de iluminat stradal, s-au modernizat 200 de școli și grădinițe, 254 de parcuri sau terenuri sportive și de joacă.

5. Cu ajutorul programului „Satul European", dar și a altor proiecte, în 155 de localități au fost construiți 1.420 de km de rețele de apeduct, de 4 ori mai mulți decât în perioada 2016-2020. În alte 237 localități au loc acum proiecte de conectare a gospodăriilor la apă.

6. În perioada 2021-2024, pentru proiectele de dezvoltare regională și locală au fost alocate 2,83 miliarde lei, cu aproape 60% mai mult decât s-au alocat în precedenții 10 ani (2010-2020).

7. Am început primele etape pentru construcția:

a. apeductului magistral Chișinău – Strășeni – Călărași,
b. stației de epurare a apelor uzate în municipiul Comrat,
c. stației de epurare a apelor uzate din Soroca,
d. sistemului de aprovizionare cu apă potabilă în raionul Rîșcani,
e. apeductului magistral Cahul - Vulcănești - Alexandru Ioan Cuza.

8. Am finalizat drumurile de ocolire ale orașelor Bahmut și Comrat – prin care s-a fluidizat traficul urban și s-a redus timpul de tranzit pentru călători și transportatori.

9. Am reabilitat integral drumul Orhei–Bălți, inclusiv centura Sângerei – un tronson vital pentru conectivitatea nord-sud.

10. Am modernizat primul sector al centurii Chișinăului și podul rutier de la Pruncul – intervenții strategice pentru fluidizarea traficului și creșterea siguranței.

11. Am reabilitat podul de la Giurgiulești.

12. Am inclus Republica Moldova în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) - prima țară non-UE, alături de Ucraina, care a aderat la această rețea. Acest proces ne va permite să accesăm finanțare europeană pentru proiecte majore internaționale de transport, cum ar fi autostrada Iași-Ungheni-Chișinău. Aceasta nu este doar o aliniere tehnică – este începutul unei transformări economice și geopolitice.

Obiective pentru următorii 4 ani

Aderarea la UE va oferi acces la numeroase oportunități în domeniul transporturilor. Vom avea acces la fonduri nerambursabile europene de miliarde de euro, vom putea participa la mecanismele de decizie privind rețelele de transport ale Europei și vom putea facilita investiții private directe în logistică, construcții și lanțuri comerciale regionale. În următorii 4 ani, inclusiv cu ajutorul fondurilor UE, ne propunem realizarea următoarelor obiective:

1. **Drumuri europene în toată țara** - toate drumurile expres, naționale și regionale adică aproape 6.000 km trebuie să fie de o calitate bună sau foarte bună pentru a atinge acest obiectiv:

a. **Vom reabilita și moderniza până la 3.000 km de drum** național și regional.

b. **Vom asigura construcția primului tronson de autostradă:** Iași-Ungheni-Chisinau-Odesa.

c. Vom identifica finanțarea integrală pentru construcția autostrăzii Ungheni-Chișinău și a altor segmente până la Odesa, inclusiv prin intermediul fondurilor de aderare la UE și programele TEN-T.

d. **Vom demara construcția a patru poduri peste Prut:** Ungheni-Ungheni, Costeşti-Stânca, Leca-Fălciu, Bărboieni-Răducăneni.

e. Vom asigura organizarea inspecției de siguranță rutieră în implementarea recomandărilor pe toată rețeaua de drumuri publice naționale pentru reducerea cu 50% a deceselor cauzate de accidentele rutiere.

f. **Vom sprijini dezvoltarea sistemului de cântărire în mișcare.**

g. **Vom susține dezvoltarea rețelei de parcări** sigure pentru transportatori naționali și internaționali pe rețeaua de drumuri publice naționale.

2. Transport feroviar și naval european - creșterea vitezei cu care circulă trenurile pe teritoriul Moldovei și a infrastructurii portuare prin următoarele acțiuni:

a. Vom stimula darea în exploatare a liniei feroviare electrificate Ungheni-Iași.

b. Vom atrage resurse pentru construirea primului hub multimodal.

c. Vom asigura extinderea și modernizarea complexului portuar Giurgiulești (poarta navală).

d. Vom mobiliza resurse pentru reabilitarea întregului coridor feroviar de bază (Nord - Centru - Sud) .

e. Vom susține construcția și reabilitarea unui nou terminal pentru pasageri, a pistei de la Aeroportul Internațional Chișinău, astfel încât capacitatea acestuia să crească până la 6 milioane de pasageri anual.

f. Vom asigura transformarea Aeroportului Internațional Mărculesti într-un hub logistic aerian.

g. Vom intensifica lucrările pentru redeschiderea noului punct feroviar de frontieră Cantemir - Fălciu .

3. Apă pentru toți - toate localitățile din țară trebuie să fie conectate la rețelele publice de distribuție a apei:

a. Vom continua implementarea proiectului „Satul European" și alocarea a cel puțin 8 miliarde de lei pentru proiecte de infrastructură locală.

b. Vom asigura realizarea unui progres esențial în eliminarea gunoiștilor de orice tip din toată țara și crearea operatorilor de salubritate pentru a nu mai avea gunoi aruncat în păduri, lacuri și râuri.

c. Vom identifica resurse pentru conectarea tuturor localităților din țară la rețelele publice de distribuție a apei.

4. Creșterea accesului la locuințe la prețuri accesibile:

a. Vom stimula, prin intermediul mediului privat, construcția a cel puțin 25 mii de locuințe în următorii 4 ani în jurul aglomerației urbane a Chișinăului (Ialoveni, Strășeni, Anenii Noi etc).

b. Vom identifica resurse pentru finanțarea suplimentară a construcției de rețele de electricitate, apă și canalizare în afara orașului Chișinău, pentru a accelera construcția spațiilor de locuit.

c. Vom elabora și aproba Strategia Națională pentru Locuințe care să includă un plan de acțiuni clare privind accesibilitatea și durabilitatea locuințelor.

DIASPORA

Realizare strategică: În timp ce alte guvernări au încercat sa dezbine cetățenii noștri din țară și pe cei care locuiesc în afara țării, noi am reușit să stabilim o legătură mai puternică între baștină și moldovenii din afara țării, am reușit să aducem serviciile publice mai aproape de diasporă și să creștem substanțial finanțarea programelor și evenimentelor care sa pună în valoare moldovenii din diasporă.

Am depus eforturi pentru a susține cetățenii noștri din diasporă, oferindu-le acces mai ușor la servicii publice și mai multe oportunități de a reveni acasă. Iată câteva exemple:

1. **Am adoptat o lege specială pentru cetățenii care revin cu traiul acasă,** prin care am exclus plata taxelor de import la introducerea în țară a bunurilor personale și a unui mijloc de transport.

2. **Am lansat Serviciul guvernamental de asistență la revenire,** creat în cadrul Biroului Relații cu Diaspora. Serviciul funcționează ca un ghișeu unic prin care se acordă suport individual cetățenilor de peste hotare la etapa de pre-revenire, revenire și post-revenire.

3. **Am negociat acorduri de pensii, în beneficiul moldovenilor.** Astfel, moldovenii stabiliți în Spania, Italia, Grecia, Letonia pot beneficia de pensii din țările de reședință. La o etapă avansată sunt acordurile cu Franța, Elveția și Canada, fiind deja semnate.

4. **Am încheiat acorduri de recunoaștere a permiselor de conducere moldovenești cu mai multe țări europene** precum Spania, Grecia, Lituania, Franța, Germania, Italia și Marea Britanie. În plus, a fost semnat un acord de evitare a dublei impuneri cu Franța și de recunoaștere a diplomelor de studii cu Italia și România.

5. **Prin două programe noi, implementate de Biroul Relații cu Diaspora, am stimulat atragerea expertizei diasporei și revenirea acasă.** Este vorba despre programul pentru revenirea absolvenților și a profesioniștilor din diasporă, prin care sunt oferite granturi și asistență participanților. Începând cu 1 ianuarie 2025, cetățenii din diasporă, admiși la concursuri pentru funcții publice, pot participa la proba scrisă în cadrul misiunilor diplomatice și a oficiilor consulare ale Republicii Moldova.

6. **Am introdus votul prin corespondență, în 10 state:** SUA, Canada, Norvegia, Suedia, Finlanda, Islanda, Japonia, Australia, Noua Zeelandă și Coreea de Sud. Concluziile primului exercițiu sunt pozitive, implementarea fiind una de succes.

7. **Am elaborat un ghid complet pentru a răspunde nevoilor familiilor care revin în țară.**

8. **Am redus cu 50% costurile pentru serviciile consulare,** iar la perfectarea pașapoartelor pentru minori taxa consulară a fost eliminată. Am pus în aplicare un sistem unic de programări online pentru serviciile consulare și am lansat programul MDelivery pentru livrarea documentelor peste hotarele țării.

9. **Am lansat cărțile de identitate de tip nou,** care au încorporată semnătura electronică. Acest lucru face accesul la serviciile publice semnificativ mai simplu. Un număr mare de servicii vor putea fi accesate de la distanță.

10. Am lansat platforma **www.econsulat.gov.md**, care reduce drumurile pe care cetățenii din afara țării trebuie să le facă pentru a primi un serviciu. Platforma permite analiza serviciilor prestate de misiuni, accesarea serviciilor digitale, pre completarea cererilor și programarea prealabilă, pentru a simplifica interacțiunile și a oferi servicii mai bune și mai calitative.

11. **Am dublat finanțarea pentru cetățenii din diasporă și rudele lor** de gradul întâi, care încep o afacere acasă cu sprijinul programului PARE 1+2.

12. **Am finanțat proiecte ale asociațiilor din diasporă**, și am majorat bugetul alocat de 8 ori în doar câțiva ani, am organizat turnee ale teatrelor naționale în afara țării, pentru a conecta cetățenii din diasporă la activitățile culturale de acasă.

13. **Am întărit legăturile patriotice, culturale și ligvistice între cetățenii noștri** peste hotare și țara-mamă.

Obiective pentru următorii 4 ani

1. **Vom susține investițiile acasă.** Vom încuraja investițiile diasporei prin asigurarea eligibilității celor din diasporă pentru absolut toate oportunitățile de investiții, mecanisme de suport și ajutor de stat.

2. **Vom crea o rețea de consuli onorifici responsabili de domeniul economic din diasporă** pentru a construi parteneriate comerciale și investiționale cu statele gazdă.

3. **Vom extinde criteriile de aplicare a legii privind repatrierea celor din diasporă,** astfel încât numărul de beneficiari să ajungă la cel puțin 1.000 pe an.

4. **Vom facilita revenirea acasă.** Vom extinde serviciul de suport la revenire și la nivel de regiuni, 3 centre de suport pe țară. **Vom crea parteneriatele necesare la nivel central și local pentru ca persoana revenită să beneficieze de tot suportul necesar,** de la identificarea unui loc de muncă, până la înscrierea copiilor la grădiniță, deschiderea afacerilor și altele. Vom avea programe speciale pentru a susține (re)integrarea persoanelor vârstnice la revenirea acasă. Revenirea acasă poate fi mai simplă și mai confortabilă, având ghidarea necesară din partea instituțiilor competente.

5. **Vom consolida conectarea la cultura de acasă.** Vom susține desfășurarea evenimentelor culturale în comunitățile moldovenilor peste hotare prin triplarea volumului granturilor, inclusiv prin realizarea parteneriatelor cu asociațiile din Moldova și organizarea turneelor culturale. **Vom acorda o atenție sporită Centrelor Educaționale de peste hotare,** prin acordarea finanțării de la stat, prin dotarea cu materialele necesare de predare și instruire a profesorilor din cadrul acestora. Diaspora este profund conectată la cultura țării și prin multiplele inițiative promovează patrimoniul național peste tot în lume.

6. **Vom asigura organizarea cursurilor online gratuite de învățare a limbii române pentru copiii din diasporă.**

7. **Vom continua negocierile intense cu privire la acordurile de pensii, recunoașterea și conversiunea permiselor de conducere,** a acordurilor de evitare a dublei impuneri cu statele în care locuiesc moldovenii. Datorită relațiilor de încredere pe plan internațional, vom reuși să avansăm în continuare.

TINERET

Realizarea strategică: În ultimii ani, am venit cu rezultate concrete pentru tineri - investiții în sistemul de educație, oportunități noi de dezvoltare a afacerilor tinerilor, ceea ce a determinat ca mai mulți tineri să dorească să rămână acasă, având cel mai mare număr de elevi care s-au înscris la facultățile din Moldova din ultimii ani.

Viitorul tinerilor este viitorul Moldovei. Partidul Acțiune și Solidaritate a demonstrat prin reforme și investiții concrete că sprijină cu adevărat generația tânără, oferindu-le oportunități reale în educație, locuințe, antreprenoriat și cultură. Iată mai jos realizările Guvernului PAS care i-a avut în prim plan pe tineri:

1. **Guvernul a realizat un record de investiții în învățământul superior,** alocând 500 de milioane de lei pentru modernizarea universităților și colegiilor – cea mai mare investiție în educație din ultimele decenii.

2. **Am majorat bursele studențești cu 30% și am dublat bursele** pentru studenții la pedagogie, încurajând astfel tinerii să aleagă o carieră în învățământ.

3. **Am inițiat programul „Voucherul Cultural”** prin care, la împlinirea vârstei de 18 ani, fiecare tânăr primește câte 1.000 de lei pentru a cumpăra cărți, bilete la concerte, teatru și muzee.

4. **Pentru sportivii de performanță, bursele lunare au fost dublate,** variind între 6.000 și 50.000 de lei, iar facilitățile sportive naționale au fost renovate pentru a sprijini dezvoltarea tinerilor atleți.

5. **Am introdus o indemnizație lunară** de 3.000 de lei timp de 12 luni pentru fiecare tânăr specialist care se angajează pentru prima dată în domenii prioritare ale economiei.

6. **Am lansat stagii plătite în instituții publice** pentru studenți și absolvenți de care au beneficiat 439 tineri, oferindu-le experiență practică și sporind șansele de angajare în sectorul public.

7. **Prin programul „Prima Casă PLUS”, am facilitat accesul tinerilor la locuințe** prin condiții de finanțare avantajoase, iar peste 3.000 de familii au beneficiat deja de acest sprijin. Totodată, am extins granturile și creditele preferențiale pentru antreprenoriatul tinerilor, susținând peste 300 de tineri în dezvoltarea propriilor afaceri.

Ce vom face în următorii 4 ani

1. Educație și mobilitate

a. Vom oferi acces extins la programe precum Erasmus+ și mobilitate profesională.

b. Vom asigura recunoașterea automată a diplomelor și certificatelor din UE, inclusiv a gradelor didactice.

c. Vom deschide posibilități de accesare a fondurilor și programelor europene pentru educație, sănătate și inovare.

2. Șanse mai mari pe piața muncii

a. Vom extinde programul de stagii plătite în instituțiile publice, cu burse mai mari și mai mulți beneficiari.

b. Vom simplifica recrutarea în sectorul public.

c. Vom extinde învățământul dual la nivel universitar.

d. Vom crește la 15.000 numărul tinerilor eligibili pentru indemnizația de 3.000 de lei/lună.

e. Vom asigura oferirea de stagii în ambasade pentru tinerii din diasporă.

3. Sprijin financiar și stimulente

a. Vom asigura dublarea burselor pentru studenți și elevi.

b. Vom mări cu 50% indemnizația pentru tinerii absolvenți din educație și cercetare.

c. Vom oferi facilități speciale „Prima Casă" pentru tinerii profesori și cercetători, inclusiv acoperirea avansului de 10%.

4. Susținere pentru tinerii antreprenori, prin dublarea bugetului programului de finanțare a antreprenoriatului tinerilor „Start pentru Tineri".

5. Implicare civică și leadership

a. Vom dubla bugetul granturilor pentru organizațiile de tineret.

b. Vom aloca 20 mii de lei anual pentru consiliile elevilor, studenților și tinerilor locali.

c. Vom extinde Programul Național „Centru Plus", pentru mai multe Centre de Tineret active și moderne.

SPORT

Realizarestrategică:Înultimii4ani,sportuladevenitoprioritatenațională,iarinvestițiileși reformele din acest domeniu au fost fără precedent, bugetul național pentru sport a fost dublat. Astfel, am obținut rezultate istorice la competiții sportive internaționale, inclusiv record de medalii la ultima Olimpiadă de la Paris.

A fost aprobată Strategia Națională „Sport 2030”, axată pe modernizarea infrastructurii, educația fizică în școli și sprijinul pentru sportivii de performanță. În plus, a fost adoptată o nouă Lege privind educația fizică și sport, care reglementează sistemul de educație fizică și sport cu accent pe necesitățile reale ale domeniului și asigură alinierea cadrului normativ la standardele UE. În rezultat, **bursele pentru sportivi, care au fost dublate** în 2023, vor fi acoperite și de asigurare socială și medicală. Cea mai mică bursă s-a majorat de la 3.000 de lei la 8.200 de lei/lună, iar bursa maximă, care este acordată pentru medalia de aur la Jocurile Olimpice, s-a majorat de la 25 mii de lei la 82 mii de lei/lună.

În paralel, bugetul pentru sport s-a dublat, crescând de la 341 milioane de lei în 2020 la aproximativ 730 milioane de lei în 2025.
Performanțe istorice (2021–2025). Sportivii Republicii Moldova au obținut rezultate remarcabile pe plan internațional. Numai în 2024, au fost cucerite circa 730 de medalii la Campionatele Europene și Mondiale, iar la Jocurile Olimpice și Paralimpice s-au înregistrat 6 medalii (4 olimpice și 2 paralimpice) – cel mai bun rezultat din istoria sportului moldovenesc (din totalul de 10 medalii olimpice și 3 medalii paralimpice din istoria Republicii Moldova).

De asemenea, odată cu inaugurarea în 2023 a **Arenei Chișinău, Moldova a găzduit, pentru prima dată, evenimente internaționale importante** cum ar fi Campionatul European la judo, Campionatul European de Haltere pentru juniori și tineret; Primul eveniment Challenge ATP la tenis etc.

În domeniul infrastructurii sportive, am reușit următoarele:

- **Am finalizat 263 de proiecte sportive prin programele „Satul European”** I, II și „Satul European Express”, plus 110 proiecte în derulare în 2025.
- **Am identificat 20 milioane de euro din Planul de Creștere** pentru reabilitarea infrastructurii sportive în următorii ani.
- **Am modernizat complet Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale** (20 milioane de lei).
- **Am majorat semnificativ bursele pentru sportivii de performanță** acum acestea variază între 8.000 și 68.000 de lei lunar.
- **Am majorat fondul de premii:** în medie acesta constituie 23 milioane de lei anual pentru sportivii care au obținut rezultate internaționale.

În domeniul **„Sportul pentru toți”, Guvernul a susținut anual Săptămâna Europeană a Sportului – #BeActive** și a lansat **proiectul „Moldova în Mișcare”,** care promovează sportul pentru dezvoltare și incluziune socială, implicând mii de cetățeni și instruind mentori locali pentru activități sportive destinate tinerilor și grupurilor vulnerabile. De asemenea **pentru prima dată a fost lansat proiectul „Capitala Sportului 2025” și „Campionatul școlilor și cluburilor sportive”.**

Obiective pentru următorii 4 ani

1. **Vom majora bugetul anual pentru sport până la 1 miliard de lei.**

2. **Vom asigura calificarea a cel puțin 50 de sportivi la Jocurile Olimpice și Paralimpice de la Los Angeles** și obținerea rezultatelor cel puțin la nivelul performanțelor înregistrate la Jocurile Olimpice de la Paris 2024.

3. **Vom aloca minim 600 milioane de lei până în 2028** pentru infrastructură sportivă modernă – stadioane, săli polivalente, baze sportive regionale.

4. **Vom crește numărul cetățenilor care practică regulat activități fizice de la 3 din 10, cât este astăzi, la 5 din 10.**

5. **Vom aloca resurse pentru adaptarea infrastructurii sportive** la necesitățile persoanelor cu dizabilități.

Pentru sportul de performanță

1. **Vom asigura acoperirea din bugetul de stat a costurilor** pentru tratamentele și intervențiile medicale în caz de accidentări ale sportivilor de performanță.

2. **Vom asigura majorarea salariilor pentru medicii sportivi** și lansarea programelor de masterat în medicină și psihologie sportivă, pentru a asigura specialiști bine pregătiți în domeniul performanței.

3. **Vom consolida cercetarea în sport prin proiecte orientate spre integrarea inovației și științei în procesul de pregătire a loturilor naționale.**

4. **Vom asigura majorarea bugetului pentru organizarea campionatelor europene și mondiale în Republica Moldova,** pentru a atrage evenimente internaționale de prestigiu.

5. **Vom identifica resurse pentru construirea unei baze sportive olimpice** la Hîrbovăț, Călărași, destinată pregătirii loturilor naționale la standarde internaționale și renovarea Manejului de Atletică Ușoară.

Pentru școlile sportive

1. **Vom identifica resurse pentru investiții de cel puțin 400 de milioane de lei** în infrastructura școlilor sportive și dotarea cu microbuze.

2. **Vom crește clasa de salarizare a antrenorilor asigurarea transferabilității gradelor didactice între școlile sportive și instituțiile de învățământ generale.**

3. Vom lansa programul **,,Investește în antrenor''.**

4. Vom asigura **creșterea de salarii pentru directorii de școli sportive.**

5. **Vom asigura aplicarea unei metodologii clare de finanțare pentru școlile sportive,** care se va baza pe criterii distincte atât de performanță, cât și în dependență de numărul de elevi.

Sport pentru toți

1. **Vom propune introducerea „unei ore de mișcare zilnică” în școli.**

2. **Vom susține autoritățile locale în organizarea „weekend-urilor active în familie”** – programe municipale de sport gratuit, inclusiv închiderea periodică a străzilor pentru sport și joacă.

3. **Vom încuraja medicii de familie să prescrie activități fizice curative** (mers pe jos, înot, yoga).

4. **Vom identifica resurse pentru alocarea a cel puțin 5 milioane de lei anual pentru campionatul școlilor și cluburilor sportive;**

5. **Vom lansa un program național de granturi pentru cluburile sportive, după modelul programului de granturi pentru organizațiile de tineret,** pentru a sprijini dezvoltarea sportului de masă, selecția și pregătirea tinerilor sportivi.

6. **Vom identifica posibilități de a atrage, cel puțin 10 milioane de lei de la Uniunea Europeană pentru programul Erasmus+Sport.**

7. **Vom asigura implementarea programului pilot Voucher Sportiv** - utilizabil pentru a acoperi cheltuielile totale sau parțiale ale populației la centrele sportive de agrement și recuperare, consiliere psihologică și acces la servicii de medicină sportivă.

PROTECȚIE SOCIALĂ: GRIJĂ PENTRU FIECARE

Realizarea strategică: Am oferit suport social fără precedent în fața șocurilor externe și am protejat bunăstarea oamenilor prin majorări importante ale pensiilor, ajutoarelor sociale și compensațiilor la energie.

În ultimii 4 ani, am susținut familiile din Moldova. Guvernul PAS a depus eforturi majore și a adoptat mai multe măsuri în susținerea familiilor:

1 **Am crescut indemnizația unică la nașterea copilului** de la 8.299 de lei la 21.350 lei.

2 **Am mărit de peste 2.5 ori pensia minimă** (de la 1.188 de lei la peste 3.000 de lei), și am dublat pensia medie (de la 2.067 de lei la 4.407 de lei).

3 **Am fost alături de familii și în perioada rece a anului,** acordând **compensații la energie în fiecare an și majorând ajutorul pentru perioada rece** de la 500 de lei la 800 de lei. În 2023, a fost acordat ajutor financiar de urgență în mărime de 4.900 de lei pentru aproape 56 de mii de familii vulnerabile.

4 **Programul „Ajutor la Contor”** – unul dintre cele mai ample programe prin care statul, deja de 3 ani, acordă compensații la energie, în medie câte 3.400 de lei pentru fiecare gospodărie în fiecare sezon de încălzire.

5 **Am introdus indemnizația lunară universală pentru îngrijirea copilului** până la vârsta de 2 ani, în valoare de 1.000 de lei.

6 **A fost reformat sistemul de ajutor social,** astfel încât astăzi de două ori mai multe familii cu copii beneficiază de acest sprijin.

7 Urmare a reformei sistemului de ajutor social, **am încurajat persoanele apte de de muncă să se încadreze în câmpul muncii prin diferite stimulente**, dar și prin eliminarea graduală a ajutorului social pentru cei care nu doresc să lucreze. În rezultat, **numărul șomerilor beneficiari de ajutor social s-a redus de peste zece ori** în decursul unui an și jumătate.

8 **Au fost create zeci de grupe noi de creșă,** care beneficiază de spații renovate și bine echipate. A fost modificată legislația, așa încât femeile care muncesc în perioada concediului de maternitate să-și poată păstra și salariul, și indemnizația de maternitate.

9 **Am ajutat mii de oameni să-și treacă salariile pe alb** - peste 8.000 de oameni și-au legalizat contractele în 2024 și 2025.

Obiective pentru următorii 4 ani

1. Vom continua să creștem pensiile și salariile. Vom continua să încurajăm investițiile în economie și să creștem veniturile, pentru ca:

a. Salariul minim lunar să ajungă la cel puțin 10.000 de lei.

b. Salariul mediu să ajungă la cel puțin 25.000 de lei până în 2030.

c. Pensiile minime și medii să crească constant.

2. Vom oferi suport pentru angajarea a cel puțin 100.000 de persoane în următorii 4 ani, în special tineri și persoane din zonele rurale.

3. Vom introduce un mecanism de sprijin pentru salariații sezonieri în perioadele de inactivitate. Vom stimula creșterea salariilor pentru lucrătorii din aceste sectoare. Vom promova măsuri de combatere a angajării informale.

4. Vom asigura mai multă securitate financiară și viață activă la vârsta a treia, prin următoarele acțiuni:

a. Vom introduce un supliment la pensie pentru persoanele născute până la 1945, pentru a corecta inechitățile istorice generate de tranziția anilor '90.

b. Vom continua semnarea acordurilor bilaterale de pensii cu țările în care muncesc cetățenii noștri, după succesele recente cu Italia, Franța și Canada.

5. Vom consolida sistemul național de servicii de îngrijire pe termen lung pentru persoanele în vârstă sau cu dizabilități.

6. Vom susține dublarea numărului de studenți de vârsta a treia.

7. Vom continua să avem grijă de vârstnici:

a. Vom extinde rețeaua publică de centre de îngrijire pentru vârstnici și persoane cu dizabilități, în parteneriat cu autoritățile locale și sectorul privat.

b. Vom crește numărul de asistenți personali angajați cu asigurare socială, care să ofere îngrijire și sprijin persoanelor în vârstă sau cu dizabilități, pentru ca aceste persoane și familiile lor să beneficieze de îngrijire profesionistă, demnă și sigură.

c. Vom stimula crearea de servicii sociale pentru vârstnici în comunitate, precum cantinele sociale și spălătoriile sociale.

8. Vom crea programe de integrare mai eficientă pentru persoanele cu dizabilități.

a. Vom majora substanțial cuantumul suvenției pentru persoanele cu dizabilități angajate în cadrul întreprinderilor speecializate.

b. Vom susține integrarea pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități, inclusiv în inițiativele de antreprenoriat.

c. Vom crea programul național „Mobilitate pentru Demnitate", prin care persoanele cu dizabilități vor beneficia, gratuit sau subvenționat de la stat, de echipamente asistive - scaune rulante, cadre de mers, orteze, dispozitive de ridicare,

accesorii pentru adaptarea locuinței la necesitățile funcționale ale persoanelor cu mobilitate redusă.

9. Vom continua să avem grijă pentru copii:

a. Vom extinde etapizat indemnizația lunară de îngrijire de 1.000 de lei pentru a include mai mulți copii.

b. Vom adopta un program național de susținere a familiilor cu 3 și mai mulți copii.

c. Vom extinde serviciul de asistență personală și rețeaua de centre de intervenție timpurie pentru copiii cu dizabilități.

d. Vom crea și promova materiale educaționale moderne pentru tinerii părinți, care să sporească siguranța și educația în familie a tuturor copiilor.

10. Vom îmbunătăți condițiile condițiile de acordare a concediului de maternitate, pentru a promova echitatea și a proteja tinerele familii.

11. Vom promova un cadru legal pentru acordarea ajutoarelor de urgență în situații de criză la nivel local și național.

12. Vom implementa noi măsuri de sprijin pentru familiile tinere. Vom dubla numărul de creșe și vom oferi sprijin financiar pentru înființarea și operarea de creșe și grădinițe, în special în zonele defavorizate și cu sprijin direct pentru beneficiari.

13. Vom implementa măsuri eficiente pentru școli mai sigure și fără bullying. Vom introduce măsuri împotriva bullying-ului și altor forme de violență, precum și împotriva discriminării de orice fel în mediul școlar și universitar. **Vom dubla numărul de consilieri și psihologi școlari** și formarea continuă a acestora pentru a răspunde nevoilor tinerilor.

14. Vom oferi sprijin real dedicat tinerilor cu dizabilități mintale care au încheiat etapa școlară pentru viață independentă. Prin programul național „După 16” vom asigura o tranziție reală de la școală către viața adultă și muncă asistată, oferind: formare profesională, deprinderi de viață independentă, consiliere psihologică, sprijin pentru familie, muncă asistată și integrare comunitară tinerilor cu dizabilități mintale.

15. Vom oferi sprijin pentru familiile cu copii reveniți din diasporă.

a. Vom asigura acces rapid și simplificat la indemnizații pentru copii, sprijin pentru integrarea în școli și grădinițe, precum și consiliere pentru reintegrarea pe piața muncii.

b. Vom echipa autoritățile locale cu ghiduri și sprijin pentru a răspunde nevoilor specifice ale acestor familii.

c. Vom dezvolta programe de mentorat pentru copiii reveniți, pentru a facilita adaptarea la curriculumul național și a preveni eventualele lacune educaționale.

d. Vom facilita recunoașterea și echivalarea studiilor efectuate peste hotare, prin proceduri clare și în termen rezonabil, pentru a evita întârzieri și obstacole birocratice.

SĂNĂTATE

Realizarea strategică: Am schimbat la față sistemul spitalicesc, prin investiții de aproape 4 miliarde de lei în doar 4 ani, în infrastructură, condiții mai bune, servicii mai calitative și mai aproape de oameni.

Situația în sistemul de sănătate din luna august 2021 era precară – criza pandemică, epuizarea personalului medical, insuficiență de cadre medicale, spitale cu datorii și resurse insuficiente, cu o infrastructură veche – secții nereparate de peste 50 de ani și lipsă acută de echipamente, investiții minime din partea autorităților locale în infrastructura spitalelor raionale, liste lungi de până la 4 ani de așteptare pentru investigații de înaltă performanță și intervenții chirurgicale, discrepanțe mari în salarizarea personalului.

Ce am realizat în 4 ani

1. În condițiile în care am depășit crizele multiple ce au afectat sistemul de sănătate, am reușit să facem investiții record în instituțiile medicale de aproape 4 miliarde de lei. Cu acești bani:

a. Am renovat peste 130 de mii de metri pătrați de secții, săli de operații, secții de reanimare și terapie intensivă, unități de primiri urgențe, instalarea de panouri solare și repararea de acoperișuri, blocuri alimentare, instalarea ascensoarelor, reconstrucția substațiilor de asistență medicală de urgență, asigurarea autonomiei și siguranței energetice și dotarea cu mii de echipamente de ultimă generație.

b. Am reconstruit capital sediul central al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP) și Centrele de Sănătate Publică Cahul și Bălți

c. Am achiziționat 209 ambulanțe și am achiziționat 15 automobile pentru Centrele de Sănătate Publică teritoriale.

2. Am crescut accesibilitatea medicamentelor în toată țara, prin acțiuni concrete:

i. Am deschis 95 de farmacii noi în mediul rural în cadrul proiectului "Farmacie în satul tău".

ii. Am majorat cu 40% lista medicamentelor și dispozitivelor medicale compensate și am majorat cu 81% suma alocată din Fondul Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală (de la 643 milioane de lei în 2021 la 1.165 miliarde de lei în 2024)

iii. Am majorat cu peste 80% costul mediu anual per beneficiar pentru medicamente și dispozitive medicale compensate (de la 868 de lei în 2021 la 1.580 de lei în 2024).

iv. Am crescut de 4 ori numărul beneficiarilor de dispozitive medicale compensate.

v. Am implementat sistemul e-Rețeta pentru medicamente și dispozitive medicale compensate.

b. Am crescut semnificativ veniturile personalului medical, salariul mediu al unui medic depășind deja 20 mii de lei. De asemenea, a fost majorată indemnizația unică la 250.000 de lei pentru tinerii medici din mediul rural și au început să fie compensate cheltuielile de transport pentru lucrătorii medicali care fac naveta zilnic. În aceste condiții, a crescut cu 30% numărul tinerilor specialiști repartizați în raioane.

3. Am transferat spitalele raionale în subordinea ministerului și, în doar doi ani, am investit în renovarea lor peste 1 miliard de lei – cea mai mare sumă alocată vreodată. Instituțiile medicale din UTA Găgăuzia au beneficiat de investiții de peste 50 de milioane de lei, iar cele municipale de circa 85 de milioane de lei. **Am renovat maternități, centre de sănătate, substații de Asistență Medicală Urgentă, centre de sănătate publică și sute de secții de diferit profil din spitalele din întreaga țară.** Ne-a reușit astfel să fortificăm capacitatea instituțiilor medicale de a face față oricăror potențiale crize.

4. Am crescut accesul la servicii medicale sigure și moderne, prin dezvoltarea rețelei naționale de 13 centre pentru AVC (intervenție urgentă în cazul accidentelor vascular celebrale), crearea rețelei de colposcopie din 12 cabinete la nivel național, creșterea numărului de intervenții efectuate în cadrul programelor speciale (ex. cataractă, implant cohlear pentru probleme de auz) și eliminarea barierelor birocratice.

5. Am investit fără precedent în sănătatea mamei și a copilului - peste 300 milioane de lei, prin care am realizat: dotarea a 12 centre perinatale cu echipamente medicale performante, introducerea screening-ul audiologic universal obligatoriu pentru toți nou-născuții, au fost modernizate 200 de cabinete ginecologice în 71 de localități din țară, create centre de depistare precoce a cancerului de glande mamare.

6. **Am simplificat traseul pacientului oncologic și am extins accesul la servicii de diagnostic și tratament modern** – metode și servicii acordate în premieră în Republica Moldova.

Obiective pentru următorii 4 ani

1. **Vom finaliza construcția spitalelor regionale moderne în Bălți și Cahul.**
2. **Vom fortifica instituțiile de asistență medicală primară** prin reparația și eficientizarea energetică a edificiilor, dotarea cu echipamente medicale și consolidarea competențelor personalului – reparația capitală și dotarea tuturor policlinicilor.
3. **Vom asigura configurarea relației medic-pacient, cu accent pe integritate și comunicare empatică.** Va fi încurajată, inclusiv prin suplimente financiare condiționate de feedback pozitiv de la pacienți, o comunicare respectuoasă, empatică dar și o atenție sporită față de pacienți de către medici.
4. **Vom dezvolta servicii de reabilitare și recuperare medicală prin reconstrucția și dotarea cu echipamente, instruirea personalului în toate spitalele raionale**
5. **Vom spori accesul la tratamente pentru afecțiuni prioritare:** sănătate mintală, îngrijiri paliative și la domiciliu, reproducere asistată pentru cupluri infertile etc.
6. **Vom asigura împuternicirea și responsabilizarea managerilor din sistemul de sănătate, prin introducerea indicatorilor cheie de performanță, actualizarea costului serviciilor medicale** contractate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină la cheltuielile reale și mai multă implicare în asigurarea corectitudinii și transparenței achizițiilor publice.
7. **Vom institui o structură de certificare a cadrelor medicale, de recunoaștere a calificării profesionale.** Structura va pune accent pe supervizarea eticii, integrității și respectarea standardelor profesionale.
8. **Vom asigura majorarea continuă a salariilor lucrătorilor medicali.**
9. **Vom identifica resurse pentru compensarea mai multor servicii stomatologice pentru persoanele cu dizabilități și pensionari.** Vom fortifica serviciile stomatologice asigurate de stat.
10. **Vom asigura digitalizarea și evidența la distanță de un click, pentru aceasta:**

a. Vom crea un dosar digital unic integrat al sănătății cetățeanului (cardul de sănătate al persoanei) – vizibil și redactabil

de orice specialist cu care interacționează pacientul, la orice nivel – asistență medicală primară, spitalicească, recuperare, laborator etc, cu respectarea datelor cu caracter personal

b. Vom crea un sistem unic, integrat, interoperabil, de tip modular, cu potențial de modernizare și completare, care să dispună de module pentru asistența medicală primară, asistența medicală spitalicească, urgență prespitalicească, laborator, examinări instrumentale și imagistice, remedii farmaceutice, tratamente, vaccinuri etc.

c. Vom definitiva digitalizarea informației cu privire la resursele umane în sănătate.

11. Vom asigura alinierea deplină la politicile și standardele europene în sănătate.

12. Vom sprijini promovarea modului sănătos de viață:

a. Vom încuraja sportul, alimentația sănătoasă, reducerea consumului de alcool și tutun.

b. Vom elabora programe naționale și campanii de informare despre vicii, factori și comportamente nocive, mediu ambiant curat, vigilență pentru propria sănătate, alimentație sănătoasă.

c. Vom informa populația despre importanța vaccinării, a urmării tratamentelor prescrise, a controalelor medicale periodice și a screening-ului oncologic.

d. Vom diversifica programele naționale pentru asigurarea sănătății publice, adaptate profilului epidemiologic al maladiilor non-transmisibile în Republica Moldova.

e. Vom încuraja reducerea consumului de antibiotice în comunitate prin explicarea pericolului selectării bacteriilor rezistente la medicamente.

f. Vom fortifica capacitățile ANSP: infrastructură, dotări, resurse umane, remunerarea muncii, împuterniciri și prestigiu. Integrarea statisticilor referitoare la sănătate, centralizarea registrelor medicale.

13. Vom promova utilizarea activă a științei și tehnologiei pentru personalizarea tratamentului. pentru aceasta:

a. Vom crea Spitalul Universitar (sau Centre Spitalicești Universitare) – forța motrice a inovării, performanței, dezvoltării și educării în sănătate.

b. Vom pune în aplicare Legea băncii biologice umane.

c. Vom repune în procedură legislativă Legea telemedicinei.

d. Vom elabora și adopta Legea calității actului medical.

e. Vom pune în aplicare Legea reproducerii umane asistate medical.

f. Vom investi în infrastructura de cercetare-dezvoltare a spitalelor terțiare și USMF „Nicolae Testemițanu”.

g. Vom susține start-up-urile și colaborările interdisciplinare în domeniul sănătății și biotehnologiei.

JUSTIȚIE

Realizare strategică: În 2021 am pornit cea mai ambițioasă și complexă reformă a justiției de la independență încoace – „vettingul" judecătorilor și procurorilor, adică eliminarea din sistem a judecătorilor și procurorilor cu probleme de integritate, care au adoptat decizii abuzive și care nu-și pot justifica averile. În rezultat, peste 60% dintre aceștia, printre care cele mai toxice persoane care au servit regimul oligarhic, nu se mai regăsesc în sistem (de exemplu, niciunul din cei nouă judecători de la cele trei instanțe care au anulat alegerile locale din Chișinău în 2018).

Locul judecătorilor compromiși este ocupat de persoane integre, în baza unor proceduri transparente și bazate pe merit - în perioada 2023-2025, au fost propuși de CSM spre numire aproape 90 de judecători noi. Curtea Supremă de Justiție este compusă din judecători noi, care au promovat vettingul. Organele de autoadministrare a judecătorilor și procurorilor (CSM și CSP) de asemenea sunt compuse din persoane ce au promovat evaluarea externă. **Unele rezultate ca urmare a exercițiului de curățare încep să se vadă, printre care:**

1. **Cele mai mari cazuri de delapidări de bani publici** (Furtul miliardului, Laundromatul, privatizări ilegale, concesionarea ilegală a aeroportului) **sunt investigate, trimise în judecată și chiar soluționate cu decizii definitive.** Ilan Șor a fost condamnat prin decizie irevocabilă la 15 ani de închisoare în dosarul furtului miliardului.

Vladimir Plahotniuc este reținut în Grecia în vederea extrădării în Republica Moldova. Veaceslav Platon, investigat penal în mai multe dosare, își așteaptă deja extrădarea. În plus, **au fost impuse sechestre în valoare de 7,9 miliarde de lei, bani care vor putea fi întorși statului după ce instanțele de judecată vor aplica sentințele de condamnare.**

2. **Aeroportul Internațional Chișinău, cedat în trecut în mod ilegal unei grupări criminale, a fost reîntors statului.**

3. **Au fost condamnate primele persoane de rang înalt pentru corupție electorală, care au participat la finanțarea ilegală și corupere politică** cu bani din Federația Rusă. A fost pornită lupta împotriva finanțării ilegale a partidelor și a campaniilor electorale, fiind modificată legislația și înăsprite pedepsele.

4. **Dosarele de corupție se examinează de două ori mai repede decât în anii precedenți.**

Obiective pentru următorii 4 ani

În următorul mandat, vom insista ca reforma justiției să continue cu pași mult mai hotărâți și mai rapizi, cu accent pe următoarele obiective:

1. **Vom susține continuarea și finalizarea vettingului judecătorilor și procurorilor,** astfel încât nicio persoană cu probleme de integritate să nu mai dețină aceste funcții.

2. **Vom îmbunătăți sistemul de investigare și judecare a cauzelor de corupție,** pentru ca dosarele de corupție să fie examinate și judecate rapid și echitabil.

3. **Vom promova reformarea din temelie a cadrului legal și instituțional cu privire la recuperarea bunurilor infracționale,** care să permită recuperarea mai rapidă a banilor furați.

4. **Vom reforma procesul de accedere în profesia de judecător şi procuror conform recomandărilor Comisiei Europene,** cu garanții de stabilitate şi de predictibilitate pentru aceste profesii. Vom îmbunătăți calitatea formării şi oferta de instruire la Institutul Național al Justiției, astfel încât practicienii noştri să fie la fel de bine pregătiți ca cei din Uniunea Europeană.

CULTURĂ

Realizarea strategică: Am reușit, după mulți ani de blocaje, să creăm Fondul Național al Culturii prin care să finanțăm proiectele culturale din comunitățile noastre.

În plus, am reușit să realizăm următoarele obiective importante în domeniul culturii din ultimii 4 ani:

1. **Am renăscut infrastructura culturală** – peste 80 de obiective renovate: case și cămine culturale, muzee și monumente.
2. **Am crescut semnificativ finanțarea** – bugetul pentru cultură a fost majorat de la 470 milioane de lei (în 2021) la 743 milioane de lei (în 2025)
3. **Am majorat salariile cu 25 %** pentru aproximativ 1.700 de angajați în domeniu (teatral, concertistic, biblioteci etc.).
4. **Am creat în 2025 programul național "Acces la Cultură",** în valoare de 50 milioane lei, prin care comunitățile locale pot organiza evenimnent și proiecte care pun în valoarea tradițiile și cultura noastră.
5. **Am lansat Voucherul Cultural** – tinerii care împlinesc 18 ani beneficiază de câte 1.000 de lei pentru acces la carte, teatru, concerte.
6. **Am introdus o indemnizație unică de 120 mii lei pentru tinerii angajați** din domeniul culturii.

Obiective pentru următorii 4 ani

Avem setate mai multe obiective pentru următorul mandat, care vor fi posibile datorită susținerii financiare și instituționale ale UE în procesul de aderare:

1. **Vom susține extinderea programului „Voucher Cultural”** pentru tinerii de 16-18 ani, dar și pentru persoanele vârstnice.
2. **Vom asigura finanțarea suplimentară a teatrelor de copii,** ca să ducă la îmbunătățirea substanțială a condițiilor, cât și a calității spectacolelor. Teatrele de copii vor deveni instrumente esențiale în educarea în copii a unei generații de oameni liberi și curajoși.
3. **Vom spori protecția și restaurarea patrimoniului prin crearea unui fond special** și parteneriate pentru restaurarea monumentelor istorice și siturilor culturale.
4. **Vom consolida Programul pentru carte** (2024 - 2030), prin care să stimulăm producția literară, să promovăm lectura și integrarea pe scena internațională a autorilor și editurilor noastre.
5. **Vom crea programe naționale de educație artistică în școli și comunități,** în parteneriat cu artiști și organizații culturale, care să crească accesul copiilor și tinerilor la exprimare artistică, în special în zonele rurale și vulnerabile.
6. **Vom atrage resurse pentru începerea construcției Filarmonicii,** care va oferi artiștilor și publicului nostru un spațiu modern pentru desfășurarea evenimentelor artistice.
7. **Vom susține dezvoltarea continuă a diplomației culturale,** pentru a promova arta, tradițiile și valorile culturale ale țării noastre pe plan internațional.
8. **Vom iniția construcția unui bloc nou de studii pentru Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.**

AGRICULTURĂ

Realizarea strategică: În pofida șocurilor externe fără precedent și a secetelor extreme, am reușit să asigurăm sustenabilitatea agricultorilor prin majorarea substanțială a subvențiilor, până la aproape 7 miliarde lei în ultimii 4 ani și să pregătim domeniul pentru accesarea fondurilor europene, prin trecerea la subvenții acordate în avans.

Am reușit mai multe realizări importante în acest domeniu, printre care:

1. **Am obținut dublarea exporturilor în UE în ultimii 4 ani.** Exporturile produselor agro-alimentare moldovenești în țările UE au crescut de la 649 milioane dolari SUA în 2021 la peste 1.3 miliarde dolari SUA în 2024. Acest succes a fost posibil datorită dublării cotelor de export spre UE fără taxe la mai multe produse, inclusiv prune, struguri, mere, roșii, cireșe. Drept urmare, am devenit cel mai important exportator de prune pe piața din UE.
2. **Am asigurat începerea exporturilor de carne de pasăre proaspătă și ouă de găină pe piața UE.** Am reușit acest lucru datorită eforturilor colosale de a îmbunătăți standardele de calitate, de control și de ajustare a legislației la cea europeană.
3. **Am crescut fondurile alocate sectorului la 7 miliarde de lei** – o creștere de peste 50% față de perioada anterioară. Am început să alocăm plăți directe pentru kilogram de carne, litru lapte, fapt care a permis dublarea producției de lapte în condiții de fermă. În plus, în 4 ani, efectivul de bovine s-a majorat cu 54.8%, inclusiv vaci cu 91%, cel de ovine cu 78%, caprine - de 4.5 ori.
4. **Am adoptat o nouă lege a subvenționării,** care reprezintă o nouă paradigmă de subvenționare în agricultură. Începând cu 2026, aceasta va permite agricultorilor să primească banii pentru investițiile planificate în avans, ceea ce va diminua substanțial costurile financiare pentru investițiile în agricultură.
5. **Am rambursat ratele dobânzii pentru creditele accesate către 3343 fermieri.**
6. **Am introdus, din 1 martie 2025, un produs de creditare avantajoasă pentru fermierii micro și mici,** cu rată preferențială de 5.1% și componentă substanțială de grant.
7. **Am distribuit gratuit peste 4000 de tone de motorină** oferiți de România către 1490 fermieri.
8. **Am rambursat acciza la motorină** (în valoare de 115 milioane lei) pentru aproape 2600 fermieri.
9. **Am adoptat în Parlament Legea privind organizarea și funcționarea Camerelor Agricole,** care vor servi drept centre autonome de informare și consultanță, menite să ofere fermierilor acces la cunoștințe, resurse și sprijin pentru dezvoltarea afacerilor.

Obiective pentru următorii 4 ani

1. **Vom înainta spre integrarea definitivă a agricultorilor moldoveni în piața UE. Vom aloca fonduri, inclusiv din surse Europene**, pentru integrarea deplină a agricultorilor moldoveni în piața UE. Agricultorii moldoveni vor avea acces la fonduri pentru retehnologizare, dezvoltare și ajustarea sistemelor de producere la standardele UE pentru a putea vinde și mai mult pe piața UE.

2. **Vom mobiliza resurse pentru industrializarea sectorului agro-alimentar.** Vom redirecționa cel puțin 30% din fondurile destinate agriculturii pentru tehnologizarea și procesarea produselor agricole. Moldova are nevoie de producere cu mult mai multă valoare adăugată.

3. **Vom implementa mecanisme eficiente de adaptare la schimbările climatice.** Vom aloca fonduri pentru reabilitarea sistemelor de irigare centralizată pe o suprafață de cel puțin 50.000 hectare. Totodată va fi reformat sistemul anti-grindină pentru asigurarea unei eficiențe mai mari în combaterea fenomenului de grindină.

4. **Vom susține creșterea continuă a prezenței produselor moldovenești pe rafturile din UE.**

5. **Vom stimula dublarea până în 2030 a volumului produselor agro-alimentare moldovenești.** Producătorii din sectorul agro-alimentar vor obține venituri mult mai mari de pe urma dublării exporturilor către piețe dezvoltate precum cele din UE, SUA și Asia, fapt care va conduce la o creștere a veniturilor inclusiv în gospodăriile rurale.

6. **Vom asigura sprijinirea mai intensă a producției locale prin adoptarea unor măsuri de echilibrare a relațiilor comerciale între producători și comercianți:**
   a. vom deschide oportunități dedicate pentru micii producători.
   b. vom solicita indicarea țării de origine la toate produsele alimentare comercializate în rețelele de supermarket.
   c. vom încuraja etichetarea unică „Produs în Moldova”.

7. **Vom ajuta fermierii să se reorienteze spre culturi mai rezistente la condiții de secetă și stimularea agriculturii intensive, cu valoare adăugată sporită.**

8. **Vom institui Fondul Mutual și extinderea instrumentelor de gestionare a riscurilor.**

MEDIU

Realizare strategică: Am lansat Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor - cel mai amplu efort de împădurire din istoria Republicii Moldova, cu peste 16.000 ha deja împădurite în ultimii 3 ani și cu obiectivul de a atinge 20.000 ha până la sfârșitul anului 2025.

Multe proiecte de mediu care nu erau funcționale anii precedenți au fost puse pe roate de guvernarea PAS.

1. **Am lansat proiectul național de reciclare și valorificare a deșeurilor, prin care Moldova a început implementarea unui sistem modern de gestionare a deșeurilor.** Acesta prevede construirea unei infrastructuri moderne pentru colectarea, reciclarea și compostarea deșeurilor, organizată în 6 zone cu acoperire națională.
2. **Am creat, în 2023, Fondul Național pentru Mediu, un mecanism esențial pentru finanțarea proiectelor de protecție a mediului.** Cu un buget anual de 175 de milioane de lei, Fondul sprijină autoritățile locale și comunitățile în implementarea de soluții sustenabile. Până în prezent, au fost finanțate 290 de proiecte în toată țara, în valoare totală de 244 de milioane de lei, iar alte 172 de proiecte în valoare de 175 milioane de lei sunt în desfășurare.
3. **Am alocat un buget anual record de 100 milioane de lei pentru „Apele Moldovei", prin care s-a reușit:**

a. Realizarea lucrărilor ample de reabilitare a peste 120 km din albiile râurilor Botna, Bîc, Răut, Lăpușna, Cogâlnic și Cubolta.

b. Reabilitarea și consolidarea a 100 km de diguri de protecție, reducând riscul de inundații pentru comunitățile vulnerabile.

c. Demontarea a peste 80 de baraje ilegale, restabilind cursurile naturale ale râurilor și accesul echitabil la apă.

Este pentru prima dată când domeniul apelor beneficiază de o asemenea finanțare direcționată, cu impact real și măsurabil în teren.

Obiective pentru următorii 4 ani

Vom accelera Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor, prin următoarele acțiuni:

1. Vom asigura plantarea a încă 60.000 hectare de păduri noi și dotarea sectorului silvic cu tehnică și utilaje de ultimă generație.
2. Vom aloca resurse pentru construcția a 265 km de drumuri forestiere pentru acces îmbunătățit în păduri.
3. Vom identifica resurse pentru dotarea sectorului silvic cu tehnică și utilaje de ultimă generație.
4. Vom atrage finanțe pentru construcția a 30 de depozite pentru lemne de foc, facilitând astfel accesul populației la resurse de lemn.
5. Vom susține înființarea a 3 pepiniere industriale pentru producerea puieților cu rădăcină protejată.
6. Vom asigura crearea unui centru seminologic pentru cercetarea calității semințelor forestiere.
7. Vom sprijini implementarea avansată a Programului Național de reciclare și gestionare a deșeurilor solide, prin următoarele acțiuni:
8. Vom mobiliza resurse pentru construirea unei infrastructuri moderne pentru colectarea, reciclarea și compostarea deșeurilor;
9. Vom asigura finalizarea construcției în trei zone de reciclare și gestionare a deșeurilor: Zona 1: raioanele Cantemir, Taraclia, Vulcănești, Comrat, Cahul; Zona 5: raioanele Călărași, Ungheni, Nisporeni; Zona 8: raioanele Briceni, Edineț, Dondușeni, Ocnița.
10. Vom asigura începerea construcției infrastructurii pentru următoarele zone: Zona 2: raioanele Căușeni, Cimișlia, Basarabeasca, Leova, Ștefan Vodă, municipiul Bender; Zona 4: municipiul Chișinău și raioanele Hîncești, Orhei, Criuleni, Anenii Noi, Strășeni, Ialoveni; Zona 7: municipiul Bălți și raioanele Glodeni, Rîșcani, Drochia, Sîngerei, Telenești, Rezina, Fălești, Florești, Soroca, Șoldănești;
11. Vom identifica resurse pentru recultivarea a peste 300 de gropi de gunoi neautorizate din satele și orașele noastre. În locul acestora vor fi plantate păduri.

REINTEGRAREA ȚĂRII

Realizarea strategică: Am reușit, în ciuda provocărilor serioase, să menținem pacea pe malul drept dar și malul stâng, să ținem războiul departe de granițele Republicii Moldova. Am dezvoltat mecanisme funcționale de înregistrare oficială și de reglementare a activității agenților economici din regiunea transnistreană.

Consolidarea suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova a fost una din priorități în politicile de reintegrare a țării, care au fost orientate spre asigurarea treptată a unui spațiu constituțional unic. Iată câteva din cele mai importante realizări în ultimii 4 ani.

1. Am consolidat controlul efectiv asupra unor segmente cheie ale economiei naționale

În ciuda constrângerilor existente, Chișinăul a reușit să reducă unele vulnerabilități și să dezvolte mecanisme funcționale de înregistrare oficială și de reglementare a activității agenților economici din regiunea transnistreană. A fost sporită rata operațiunilor comerciale externe ale acestora în baza documentelor permisive emise de autoritățile Republicii Moldova, fapt care contribuie la creșterea transparenței, consolidarea spațiului unic economic și vamal și la întărirea pârghiilor de legalizare a proceselor antreprenoriale. În plus, au fost introduse taxe vamale pentru agenții economici din stânga Nistrului, ceea ce a redus din inechitatea față de agenții economici din dreapta Nistrului.

2. Am realizat mai multe activități de reintegrare a țării și de creștere a sprijinului pentru localitățile din Zona de Securitate și din stânga Nistrului.

Bugetul anual al Programului activităților de reintegrare a fost majorat de la 15 milioane de lei în 2021 la 25 milioane de lei în anul 2025, ceea ce a permis finanțarea în perioada ultimilor 4 ani a 138 de proiecte de dezvoltare durabilă cu un buget total de 79 milioane de lei, în domenii precum educație, sănătate, infrastructură și servicii publice. Astfel, s-au îmbunătățit direct condițiile de trai ale populației din localitățile din Zona de Securitate, inclusiv în interesul cetățenilor noștri din regiunea transnistreană și s-au consolidat relațiile instituționale și sociale cu oamenii din regiune.

3. Am reușit să gestionăm cu maximă eficiență crizele majore cu impact transregional: pandemie, războiul din Ucraina, criza energetică și valurile de refugiați.

În perioada 2021–2025, autoritățile de la Chișinău au acționat prompt și solidar pentru a limita efectele negative ale crizei pandemice, ale crizei energetice generate de reducere a livrărilor de gaze și electricitate, ale fluxului de refugiați cauzat de agresiunea Federației Ruse asupra Ucrainei, precum și ale focarelor de insecuritate provocate de acest

război. În pofida dificultăților în dialogul cu Tiraspolul, Chișinăul a menținut platformele de interacțiune potrivite și a evitat posibile escaladări, demonstrând capacitate de răspuns strategic, umanitar și instituțional echilibrat, în concordanță cu interesele naționale și angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.

4. Am asigurat măsuri de combatere a dezinformării și a propagandei separatiste, oferind cetățenilor informații corecte, alternative, de protejare a drepturilor fundamentale ale acestora și exemple de bună guvernare.

Din februarie 2025, postul public de televiziune Moldova 1 a început să fie transmis în regiunea transnistreană după o perioadă de peste 30 de ani de absență totală în regiune a canalelor în limba română.

5. Am aprobat în Parlament legea prin care se pedepsește penal separatismul.

Obiective pentru următorii 4 ani

1. Vom identifica măsuri optime pentru integrarea treptată și ireversibilă a regiunii transnistrene în spațiile unice naționale (economic, fiscal, vamal, juridic, cultural ș.a.). Vom asigura utilizarea oportunităților oferite de procesul de integrare europeană a Republicii Moldova pentru uniformizarea regimurilor economice, fiscale, vamale etc. din regiune conform standardelor aplicabile pe malul drept, armonizate cu cele europene, cu extinderea treptată a rigorilor legale în toate sferele și pe tot teritoriul țării. **Acest lucru va crește echitatea între agenții economici de pe ambele maluri, va reduce frauda și se vor asigura venituri suplimentare la bugetul de stat.**

2. Vom crește atractivitatea reintegrării pașnice pentru populația din regiunea transnistreană. Vom extinde programele guvernamentale pentru locuitorii din regiune:

diversificarea ofertei educaționale pentru copii și tineri, servicii publice mai aproape de locuitorii din regiunea transnistreană și o mai bună informare despre Republica Moldova și procesul de integrare europeană.

3. **Vom asigura implicarea partenerilor internaționali în susținerea unui plan de reintegrare etapizată și durabilă**. Aprofundarea parteneriatului strategic pe dimensiunea de reintegrare a țării cu UE, SUA, Ucraina, România, UE, OSCE și ONU și cu alți parteneri strategici, axat pe programe de asistență coordonate cu Guvernul Republicii Moldova, expertiză și suport pe dimensiunea politică.

ENERGIE

Realizarea strategică: eliminarea dependenței și șantajului energetic față de Federația Rusă și creșterea substanțială a ponderii energiei produse local, în special din surse regenerabile.

Sectorul energetic al țării noastre a trecut prin provocări majore. Crizele energetice cu care s-a confruntat țara noastră au servit drept impuls pentru transformări pozitive mari. În mai puțin de patru ani, țara noastră a parcurs un drum care în alte țări a durat zeci de ani.

1. **În doar 4 ani, ponderea energiei electrice din surse regenerabile a crescut de aproape 8 ori, de la 3% până la aproape 25%.**
2. După 30 de ani de întârzieri și blocaje, **am finalizat în proporție de 90% construcția liniei electrice Chișinău-Vulcănești, care ne va asigura definitiv independența energetică și față de regimul separatist de la Tiraspol.** Acum putem să alegem liber de unde achiziționăm energie și nu vor mai exista premise să fim supuși șantajului energetic vreodată.
3. **Începând cu anul 2022 suntem interconectați cu sistemul energetic al Uniunii Europene,** ceea ce ne oferă siguranță și oportunități pentru mediul de afaceri.
4. În anul 2024 am lansat pentru prima dată **un program de stat pentru finanțarea termoizolării și măsurilor de eficiență energetică** în sectorul rezidențial.
5. **În parcursul de integrare în Uniunea Europeană, sectorul energetic este evaluat cu cel mai mare progres.** Datorită suportului Uniunii Europene și a partenerilor de dezvoltare internaționali am atras finanțări avantajoase și sub formă de granturi nerambursabile, am creat condiții pentru noi locuri de muncă și am stimulat dezvoltarea sectoarelor economiei naționale.
6. **Am creat, pentru prima dată, stocuri de securitate de gaze naturale.**
7. **Am identificat peste 300 milioane de euro de la partenerii europeni pentru**

a începe cel mai ambițios proces de modernizare a sistemului de încălzire termică din Chișinău. Trecerea la încălzirea pe orizontală va duce la costuri mai mici în facturi și la producție locală mai mare de energie.

8. **Am lansat programe de susținere a populației vulnerabile din punct de vedere energetic, de care au beneficiat peste 30 de mii de cetățeni.** Gospodăriile vulnerabile au beneficiat de EcoVouchere pentru înlocuirea electrocasnicelor vechi cu altele noi, eficiente energetic.

Obiective pentru următorii 4 ani

1. **Vom asigura stabilizarea prețurilor la gaze naturale și energie electrică prin semnarea contractelor pe termen lung, la prețuri avantajoase.** Resursele energetice vor veni în continuare din surse sigure și stabile.
2. **Vom susține măsuri necesare pentru atingerea ponderii de 30% a energiei regenerabile din totalul energiei consumate.**
3. **Vom mobiliza resurse semnificative din fonduri europene pentru măsuri de eficiență energetică pentru cetățeni și afaceri.**
4. **Vom întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea racordării depline la piața energetică europeană, până în 2030, prin finalizarea a cel puțin două interconectări electrice cu România** (Vulcănești-Chișinău și Suceava-Bălți) și inițierea construcției celei de-a treia interconexiuni Strășeni - Gutinaș. Astfel, cetățenii nu vor mai fi în pericol să rămână fără lumină din cauza unor decizii din extern motivate politic, iar mediul de afaceri va avea și mai multe oportunități să importe și să exporte energie electrică.
5. **Vom consolida eficiența energetică prin lansarea unui program de finanțare la nivel național pentru termoizolarea locuințelor prin intermediul Fondului pentru Eficiență Energetică în sectorul Rezidențial din Moldova.** Datorită acestei acțiuni, facturile pentru încălzire pot fi reduse în jumătate. Lucrările de implementare a măsurilor de eficiență energetică vor stimula industria construcțiilor și vor genera locuri noi de muncă. Vom implementa măsuri suplimentare majore de eficiență energetică în grădinițe, școli și spitale.
6. **Vom asigura implementarea mai accelerată a programelor de finanțare EcoVoucher și Casa Verde,** astfel ca cetățenii să beneficieze de granturi pentru termoizolarea casei și instalarea panourilor fotovoltaice cu baterii de stocare.
7. **Vom susține dezvoltarea rețelelor electrice pentru integrarea mai mare a energiei regenerabile.** Pentru a stimula instalarea centralelor electrice care produc energie din surse regenerabile, vom promova investițiile în modernizarea și dezvoltarea rețelelor de transport și de distribuție a energiei electrice.

8. **Vom implementa mecanisme de stocare a energiei electrice pentru echilibrarea sistemului energetic.** Vom atrage investiții private în sisteme de stocare a energiei în baterii. Înmagazinarea excesului de energie electrică atunci când aceasta este ieftină va ajuta la acoperirea vârfurilor de consum a energiei electrice dimineața și seara când energia este cea mai scumpă.
9. **Vom stimula construcția centralelor electrice noi pentru producerea energieistabilelanoiînțară.**Pânăînanul2027vomdaînexploatareodouăcentraleelectrice noi, flexibile, eficiente, cu puterea totală de 55 MW. **Vom iniția construcția unei centrale electrice noi cu puterea totală de 250 MW,** astfel vom avea energia proprie produsă la noi în țară, pentru a reduce semnificativ dependența de importuri din afară.
10. **Vom crea condiții pentru liberalizarea pieței gazelor naturale și a energiei electrice prin diversificarea surselor de aprovizionare și crearea condițiilor necesare pentru creșterea lichidității acestor piețe din Republica Moldova.** Prin eliminarea monopolului pe piața energetică și implementarea pachetelor energetice europene, toți consumatorii vor avea libertatea să-și aleagă furnizorul cu cele mai bune condiții. Vom implementa un sistem informațional prin care consumatorii vor putea ușor face comparația dintre ofertele pe piața de energie și să schimbe furnizorul, la fel de ușor ca la telefonia mobilă.
11. **Vom asigura implementarea pe deplin a tarifelor diferențiate la energie electrică în dependență de ora de consum** - tarife de zi și tarife de noapte. Operaționalizarea bursei de energie electrică pentru tranzacționarea orară a energiei electrice.
12. **Vom consolida crearea stocurilor de securitate de gaze naturale și produse petroliere pentru garantarea securității energetice și prevenirea crizelor.**

POLITICĂ EXTERNĂ - SECURITATE PRIN DIPLOMAȚIE

Realizarea strategică: Moldova a obținut statutul de țară candidat și a început procesul de negociere și ulterior aderare la Uniunea Europeană.

Accesul Republicii Moldova la programe, proiecte și fonduri europene deja este resimțit de cetățeni prin reducerea tarifelor la roaming, reducerea comisioanelor la transferurilebancare,consolidareasecurităţiinaţionaleprinintermediulMecanismuluiEuropean pentru Pace, investiții în infrastructură și creșterea competitivității economice prin intermediul Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova.

Pe lângă accelerarea fără precedent a parcursului de aderare la UE, ne-am remarcat prin domeniul politicii externe cu următoarele realizări:

1. **Țara noastră și-a dezvoltat și aprofundat parteneriatele internaționale. Republica Moldova are relații bilaterale excelente nu doar cu vecinii săi, dar și cu toate țările membre ale Uniunii Europene.** În vederea asigurării interesului național de pace și bunăstare, țara noastră și-a fortificat parteneriatele cu statele din spațiul Euro-Atlantic. În același timp, diplomația moldovenească și-a consolidat relațiile cu parteneri importanți din Asia și Orientul Mijlociu.

2. **Vocea Republicii Moldova este mai puternică pe arena internațională. Găzduirea Summit-ului Comunității Politice Europene în 2023 a constituit un moment istoric pentru țara noastră**, fiind o recunoaștere a respectului de care se bucură Republica Moldova în plan internațional. Moldova are o prezență tot mai mare în cadrul organismelor internaționale prin pozițiile sale și promovarea cetățenilor săi în organele executive ale acestora.

3. **Diaspora noastră a devenit o prioritate majoră. Diplomația moldovenească a reușit să extindă numărul și scopul acordurilor bilaterale care oferă noi beneficii diasporei noastre în domenii precum** protecția socială, dreptul la cumularea stagiului de pensie, recunoașterea permiselor de conducere, a diplomelor și calificărilor. Am deschis noi consulate și am sporit calitatea serviciilor, reducând costurile pentru cetățeni.

Obiective pentru următorii 4 ani

1. **Obiectivul major: Aderarea la Uniunea Europeană. În următorii patru ani, Republica Moldova va finaliza procesul de aderare la UE și va deveni țară membră cu drepturi depline în marea familie Europeană.** Vom munci pentru realizarea acestui obiectiv strategic național pentru a oferi mai multă siguranță și bunăstare cetățenilor.

2. **Vom consolida parteneriate strategice bilaterale. Republica Moldova va aprofunda relațiile cu partenerii strategici din regiune și din lume, în special cu vecinii noștri România, Ucraina, țările membre ale Uniunii Europene** și întreg spațiul Euro-Atlantic, precum și regiuni prioritare din Asia Centrală, de Sud-Est și Orientul Mijlociu. Aceste parteneriate vor sprijini dezvoltarea economică și vor fortifica securitatea națională în fața amenințărilor.

3. **Vom crește oportunitățile cooperării multilaterale. Republica Moldova va participa activ în cadrul organizațiilor internaționale și regionale, precum ONU, Consiliul Europei, OSCE** valorificând pe deplin platformele multilaterale pentru promovarea intereselor naționale, reintegrarea țării, atragerea investițiilor și consolidarea democrației, precum și mitigarea provocărilor globale în domeniul schimbărilor climatice.

4. **Vom oferi și mai multe resurse diplomației pe nevoile Diasporei. Diplomația Republicii Moldova va fi orientată tot mai mult spre sprijinirea cetățenilor din Diasporă.** Vom extinde rețeaua de servicii consulare moderne, accesibile și eficiente, și vom sprijini comunitățile moldovenești din străinătate prin proiecte culturale, educaționale și economice. Prin dezvoltarea serviciilor consulare, susținerea inițiativelor comunităților de moldoveni de peste hotare și promovarea dialogului activ cu aceștia, se va întări legătura cu statul și se vor crea condiții mai favorabile pentru revenirea acestora acasă.

CHIȘINĂU ȘI DEZVOLTARE URBANĂ

Realizarea strategică: Am finalizat o parte a centurii Chișinăului și am contribuit la dublarea sumei alocate pentru construcția și reparația drumurilor din Chișinău.

Investiții în sănătate:

1. **Am investit peste 950 de milioane de lei** în renovarea și dezvoltarea instituțiilor medicale din municipiul Chișinău.

Modernizarea grădinițelor, școlilor și universităților din municipiu:

1. **Am alocat peste 500 de milioane de lei pentru dezvoltarea universităților din Chișinău,** dintre care jumătate a mers către reabilitarea și dotarea căminelor studențești.
2. **Am investit 56 de milioane de lei în modernizarea școlilor și grădinițelor din suburbii,** prin programul „Satul European".
3. **Am investit peste 30 de milioane de lei în dotarea școlilor cu dispozitive digitale.**
4. **Toate grădinițele au fost incluse în programul „Citește-mi 100 de povești", 22 au beneficiat de centre de resurse alături de UNICEF,** iar 68 au fost dotate cu mobilier și echipamente în valoare de 10 milioane de lei, prin proiectul EQUIP.
5. **Am reabilitat blocurile sanitare din 11 instituții cu o investiție de 15,2 milioane de lei,** iar alte 11 instituții se află în proces de renovare; investițiile totale pentru 2024–2025 sunt de 28 de milioane de lei.
6. **Am lansat inițiativa de alimentație gratuită pentru 43.000 de elevi** din clasele a V-a – a IX-a și am realizat investiții de peste 90 de milioane de lei pentru modernizarea cantinelor școlare.

Cel mai mare program de eficiență energetică din capitală:

1. **Am identificat finanțare de 6,4 miliarde de lei pentru 1.665 de blocuri de locuit din Chișinău,** prin care locatarii își vor putea regla individual consumul de căldură, reducând costurile și facturile.
2. **Prin intermediul Centrului Național pentru Energie Durabilă am reabilitat termic 8 instituții publice** – spitale și licee – cu o valoare totală de peste 22 de milioane de lei.

Modernizarea curților și spațiilor comune:

1. **În cadrul programului „Curtea Europeană”, doar în 2025 am alocat peste 250 de milioane de lei** pentru modernizarea a peste 89 de curți și pentru renovarea scărilor blocurilor.

Investiții în suburbiile Chișinăului:

1. **Am alocat 185 de milioane de lei pentru proiecte locale:** sute de familii beneficiază acum de apă la robinet și canalizare, școli și grădinițe modernizate, drumuri reparate.
2. **Primăriile au decis prioritățile, iar Guvernul a investit 87,7 milioane de lei** prin programul „Satul European 1” și 97,9 milioane de lei prin „Satul European 2”.

Dezvoltarea infrastructurii rutiere:

1. **Am finalizat tronsonul 1 al Centurii Chișinăului** și am demarat procedurile pentru construcția tronsoanelor 2, 3 și 4, finanțate din fonduri europene.
2. **Am modificat legea și am dublat bugetul municipiului Chișinău pentru reparația și întreținerea drumurilor**, oferind resurse suplimentare pentru îmbunătățirea circulației și a siguranței rutiere.

Obiective pentru următorii 4 ani

Ne angajăm să contribuim la accelerarea transformării Chișinăului într-un oraș european, mai curat, mai confortabil și mai prietenos cu locuitorii săi. Vom reduce aglomerația și poluarea, vom scădea facturile la căldură prin modernizarea blocurilor și vom contribui la amenajarea unor cartiere mai sigure și curate. Investim în școli, grădinițe, universități și curți moderne, dezvoltăm suburbiile și sprijinim creșterea economică, astfel încât fiecare chișinăuian să simtă că orașul său devine un loc mai bun pentru viață.

1. Vom accelera construcția Centurii Chișinăului, cu sprijinul fondurilor din Programul de Creștere Economică cu UE, astfel încât până în 2030 întreaga Centură să fie finalizată.
2. Vom continua proiectele de eficientizare energetică prin instalarea distribuției pe orizontală și a consumului individual controlat al energiei termice pentru 60% dintre blocuri. Vor fi instalate 2.510 puncte termice individuale, iar 57 de blocuri vor fi termoizolate complet.
3. Vom porni renovarea capitală a 25 de școli incluse în Rețeaua Școlilor Model, cu investiții

de peste 1 miliard de lei.

4. Vom moderniza infrastructura grădinițelor, cu investiții de cel puțin 100 de milioane de lei.
5. Vom iniția renovarea integrală a 15 cămine studențești din municipiu, cu o investiție totală de 600 de milioane de lei, și vom continua modernizarea universităților prin valorificarea a cel puțin încă 500 de milioane de lei, suplimentar investițiilor în cămine.
6. Vom continua Programul „Curtea Europeană” pentru încă cel puțin 250 de curți cu o investiție totală, în 4 ani, de 1 miliard de lei.
7. Vom asigura dezvoltarea parcului tehnologic modern HighTech Park în Stăuceni pentru accelerarea creșterii economice a orașului, precum și demararea parcurilor specializate pentru industria alimentară, biomedicină și domeniul electronic.
8. Vom mobiliza investiții în suburbiile orașului de cel puțin 200 de milioane de lei.
9. Vom susține implementarea în parteneriat cu autoritățile locale a unui program de control al populației canine fără stăpân (include sterilizare, vaccinare, adăpostire).
10. Vom mobiliza resurse pentru procurarea a 100 de unități de transport moderne pentru Chișinău din partea Guvernului, pentru a asigura o conectare mai eficientă a suburbiilor cu orașul, sprijinind astfel mobilitatea urbană și dezvoltarea economică.

MODERNIZAREA SEERVICIILOR PUBLICE ȘI A INTERACȚIUNII ÎNTRE STAT ȘI CETĂȚEAN

Realizare strategică: accelerarea digitalizării serviciilor publice - 75% din servicii publice sunt deja disponibile în format digital și am creat instrumente noi, moderne de accesare a acestora, cum ar fi aplicația EVO și aplicația de plăți MIA.

Alte realizări în ultimii 4 ani

1. **Guvernul PAS a accelerat substanțial digitalizarea.** Peste 75% din serviciile publice, inclusiv cele mai solicitate extrase, pot fi obținute azi online și gratuit.
2. **Am aprobat 6 pachete legislative de reducere a birocrației** care au economisit pentru business-uri peste 1 miliard de lei.
3. **Am îmbunătățit substanțial performanța întreprinderilor de stat,** care au virat în bugetul de stat în 2024 peste 1 miliard de lei din profiturile acestora - o sumă record. **Mai multe companii, care erau în pierdere de mulți ani, au devenit profitabile,** cum ar fi Poșta Moldovei, Moldtelecom, Aeroportul, Franzeluța sau Moldatsa.
4. **Am majorat substanțial salariile a mii de funcționari publici,** inclusiv am aprobat un spor de 50% pentru cei implicați direct în procesul de aderare la UE. Remunerarea bună a funcționarilor este esențială pentru ca noi să reușim să accelerăm parcursul de aderare la UE.
5. **Am susținut administrațiile publice locale, pentru a le face mai puternice și mai eficiente, prin următoarele acțiuni:**
   a. Am inițiat procesul de amalgamare voluntară – primăriile mici se pot uni pentru a avea mai multe resurse și o administrație comună mai solidă.
   b. Am oferit posibilitatea trecerii bunurilor de utilitate publică în gestiunea primăriilor, inclusiv modificări asupra cotei valorice.
   c. Am majorat cu 50% salariile primarilor, viceprimarilor și secretarilor de consiliu și am oferit posibilitatea acordării unui spor de 40%
   d. Am dublat alocările APL-urilor pentru drumuri locale.
6. **Evidența proprietăților publice: am început să facem ordine, astfel încât bunurile statului și ale primăriilor să fie administrate corect, transparent și eficient.**

Obiective pentru următorii 4 ani

1. **Vom stimula digitalizarea în proporție de 100% a serviciilor publice și asigurarea cu semnătură electronică a 1.5 milioane de cetățeni,** astfel încât aceștia să poată folosi serviciile publice online, fără să piardă timp și bani pe drumuri și la ghișee;

2. **Vom susține integrarea serviciilor publice care generează 80% de solicitări în aplicația EVO** și popularizarea aplicației, astfel încât 1 milion de cetățeni să aibă acces la servicii prin intermediul telefonului;

3. **Vom crea condiții pentru reducerea substanțială a prețurilor la serviciile publice livrate digital;**

4. **Vom încuraja implementarea standardelor meritocratice de angajare și promovare în autoritățile centrale și instituțiile publice.** Centralizarea etapei scrise de concurs pentru toate autoritățile centrale, astfel încât serviciul public să devină mai accesibil;

5. **Vom accelera procesul de amalgamare voluntară prin majorarea stimulentelor financiare,** astfel încât în următorii 4 ani să fie finalizate încă 100 de amalgamări la nivelul primăriilor.

6. **Vom majora fondul de cofinanțare a proiectelor implementate la nivel local cu suport nerambursabil din partea partenerilor internaționali,** astfel încât mai mulți primari să poată depune dosare pentru proiectele care necesită resurse financiare suplimentare;

7. **Vom crea și vom asigura buna funcționare a unei autorități centrale responsabile de implementarea proiectelor mari de infrastructură** (autostradă, stadion național etc.).

8. **Vom crește nivelul de digitalizare și tehnologizare în procesul de monitorizare a respectării regulilor de circulație rutieră.**

PRIMELE 10 ACȚIUNI ÎN PRIMELE 100 DE ZILE

1. Finalizarea construcției a **200 kilometri de drumuri locale.**
2. **Lansarea voucherului pentru tineri**, în valoare de 2.000 de lei, pentru cheltuieli culturale și sportive.
3. **Lansarea procesului de renovare a primelor 20 de școli model.**
4. **Deschiderea a 50 de cantine sociale.**
5. **Finanțarea suplimentară a încă 100 de curți din Chișinău.**
6. Extinderea criteriilor de aplicare a legii privind **repatrierea celor din diaspora.**
7. **Crearea unui fond de finanțare a contribuțiilor propri**i pentru proiectele autorităților publice locale.
8. Creșterea plafonului întreprinderilor neplătitoare de TVA la 1,5 milioane de lei.
9. **Adoptarea legislației pentru susținerea micilor producători:** rafturi în supermarketuri dedicate pentru micii producători, promovarea brandului „Produs în Moldova" și **lansarea construcției a cinci piețe agro-alimentare regionale pentru producătorii mici și mijlocii.**
10. **Scutirea de la plata impozitului pe venit a cheltuielilor de studii și perfecționare profesională în valoare de 20 mii de lei.**

CE SE VA ÎNTÂMPLA CU MOLDOVA DACĂ PARTIDELE ANTI-EUROPENE PREIAU PUTEREA

1. **Vor reveni la putere cei care au furat și sărăcit țara timp de 30 ani: Șor, Dodon, oamenii lui Plahotniuc etc.** Se vor relua toate schemele de delapidare a banilor publici existente până la preluarea guvernării de către PAS.
2. **Se va nărui obiectivul nostru de a adera la UE în timp scurt.**
3. **Se vor opri sau se vor diminua aproape în totalitate fondurile europene** pentru drumuri, școli, dezvoltare, pentru autostradă, irigare, șoseaua de centură Chișinău, regenerabile etc.
4. **Țara ar putea fi folosită de agresori în războaiele lor.** Conducătorii moldoveni loiali lui Putin nu îi vor spune "nu" dacă acesta va dori să folosească aeroportul Chișinău și teritoriul nostru pentru a pune presiune pe Ucraina și zona Odesa.
5. **Țara se va trezi cu un nou plan de federalizare băgat pe gât de Kremlin, iar orice decizia majoră a Republicii Moldova ar putea fi blocată de elita oligarhică de la Tiraspol.**
6. **Dacă Moldova va deveni o regiune generatoare de instabilitate, atunci moldovenilor le va fi limitată libertatea de circulație și li se vor impune vize spre Uniunea Europeană**. Legile pe care au anunțat că vor sa le voteze socialiștii lui Dodon sunt aceleași legi ca și în Georgia, care a pierdut deja parcursul de aderare la UE și este pe cale să piardă regimul de călătorie fără vize în UE.
7. **Se va reduce substanțial comerțul cu UE, spre care acum se exportă peste 65% din mărfurile noastre.**
8. **Toate investigațiile și dosarele față de grupările criminale și oligarhice** (Plahotniuc, Șor, Platon etc.) **vor fi oprite sau anulate.** După exemplul eliberării din închisoare a lui Platon în 2020 la solicitarea lui Stoianoglo.
9. **În sistem vor reveni judecătorii și procurorii corupți eliminați din sistem prin vetting.**
10. **Ar putea fi limitat substanțial dreptul diasporei de a vota, fapt demonstrat prin proiectul de lege înregistrat în Parlament de către socialiști și comuniști.** Aceștia vor dilua votul diasporei (ex. un vot din Orhei va valora cât 3 în diaspora) și vor obliga diaspora să se înregistreze fizic înainte de votare.
11. **Vom pierde finanțarea pentru a produce mai multă energie regenerabilă, centrale noi și vom deveni din nou dependenți de o singură sursă de energie.**

/pas/

UE 2028